

Τ. Ε. Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ :

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΟΤΑ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Α. Μ. : 2000074

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2007

Τ. Ε. Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ :

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΟΤΑ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Α. Μ. : 2000074

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2007

Η πτυχιακή εργασία που θα διαβάσει ο αναγνώστης έχει ως αντικείμενο μελέτης τις Διαδικασίες και τα Βήματα μετάβασης από την Λογιστική των ΟΤΑ στο Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα και τις απαιτούμενες Αλλαγές στην Λειτουργία των Οικονομικών Υπηρεσιών των Δήμων με βάση την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος.

Η Δημόσια Λογιστική αναφέρεται στη διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου, στη διαχείριση των εσόδων και των εξόδων του κράτους και διέπεται από νομοθετικές ρυθμίσεις, το σύνολο των οποίων διαμορφώνει το Δημόσιο Λογιστικό.

Το Δημόσιο Λογιστικό Σχέδιο είναι απόλυτα καθορισμένο σύστημα λογαριασμών, το οποίο δε δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης λογαριασμών ή ανάλυσης των ήδη υπαρχόντων.

Παρατηρείται δηλαδή πρόβλημα όσον αφορά την ελαστικότητα της Δημόσιας Λογιστικής γιατί δεν παρέχει τη δυνατότητα στις οικονομικές μονάδες να οργανώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού πρέπει να λάβει σοβαρά υπ' όψη το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου και του Λογιστικού των ΟΤΑ. Για ένα χρονικό διάστημα θα λειτουργούν παράλληλα το Λογιστικό των ΟΤΑ και η διπλογραφική λογιστική μέθοδος.

Με την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Ο. Τ. Α., περνάμε σε μια νέα φάση σε ότι αφορά στην παρακολούθηση των οικονομικών των Δήμων κι αυτό γιατί τις αλλαγές στη λογιστική παρακολούθηση δεν μπορούμε να τις δούμε ξεκομμένα από τις νέες απαιτήσεις στην διοίκηση των Ο. Τ. Α.

Σήμερα, είναι απαραίτητη η γνώση όχι μόνο πρωταρχικών οικονομικών πληροφοριών (γνώση της χρηματοοικονομικής θέσης του Δήμου – υποχρεώσεις και απαιτήσεις), αλλά και του αναλυτικού αποτελέσματος.

Οι παράγοντες που επιδρούν στα απαιτούμενα βήματα και επηρεάζουν τη γρήγορη ή αργή μετάβαση είναι οι εξής :

- Το ισχύον νομικό πλαίσιο που καθορίζει τη συνύπαρξη του Λογιστικού τω Ο. Τ. Α και του Διπλογραφικού Συστήματος
- Η κατάσταση του ανθρώπινου δυναμικού όσον αφορά στη γνώση του Διπλογραφικού Συστήματος.
- Το επίπεδο μηχανοργάνωσης του Δήμου.
- Το μέγεθος του Δήμου
- Το επίπεδο τήρησης των διαδικασιών στην αλυσίδα των οικονομικών Υπηρεσιών.
- Η ύπαρξη Ταμειακής Υπηρεσίας
- Η λειτουργία οργανωμένης αποθήκης

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού στο Δήμο απαιτεί :

- Το σχεδιασμό και την οργάνωση του Έργου,
- Την καταγραφή των δυνάμεων που θα εμπλακούν
- Την ενημέρωση και εκπαίδευσή τους
- Το συντονισμό των ενεργειών βήμα – βήμα και την παρακολούθηση της προόδου.

Τα βήματα που απαιτούνται ούτως ώστε να πραγματοποιήσει ο Δήμος, για να ολοκληρώσει τα στάδια προετοιμασίας στην εφαρμογή της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου είναι :

1ο. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η λειτουργία του Διπλογραφικού θα γίνεται παράλληλα με την υπάρχουσα λειτουργία του Λογιστικού των Ο. Τ. Α..

● **ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

2ο ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για να ξεκινήσουν , ο Δήμος θα πρέπει να γνωρίζει ορισμένα στοιχεία, με βάση τα οποία θα σχεδιάσει το πλάνο της δουλειάς του. Η καταγραφή είναι η συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών που χρειάζεται για την οργάνωση του Έργου.

Τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στο έργο του είναι τα ακόλουθα :

- Οικονομικά στοιχεία για να δούμε το μέγεθος του Δήμου
- Η δομή και η λειτουργία του Δήμου για την ορθολογική απεικόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων
- Το επίπεδο λειτουργίας των διαδικασιών του λογιστικού των Ο.Τ.Α
- Η εμπειρία του προσωπικού στο Διπλογραφικό Σύστημα για να συγκροτηθεί η ομάδα των ανθρώπων που θα ασχοληθούν με την εφαρμογή του.
- Στοιχεία που βοηθούν στην καταγραφή της περιουσία του Δήμου

3ο ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΎΝΑΡΞΗΣ

4ο. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ

5ο. ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

● **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

6ο. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

7ο. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΘΗΚΩΝ

8ο. ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ , ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Η πάγια περιουσία του Δήμου πρέπει να καταγραφεί , να αποτιμηθεί και να καταχωρηθεί στα λογιστικά βιβλία του Δήμου. Η διαδικασία σύνταξης της απογραφής προβλέπει μια επιτροπή που θα συστήσει και θα εγκρίνει το δημοτικό συμβούλιο.

Τα οργανωτικά μέτρα που χρειάζεται να πάρει η Διοίκηση του Δήμου για την εφαρμογή του Διπλογραφικού , είναι τα εξής :

- Συγκρότηση ομάδας εφαρμογής.
- Τα θέματα της εκπαίδευσης και η συμμετοχή των υπαλλήλων στα σεμινάρια.
- Αναδιάταξη τομέων των οικονομικών υπηρεσιών
- Οργάνωση της απογραφής
- Σύσταση ταμειακής υπηρεσίας.
- Οργάνωση και λειτουργία αποθηκών

Εν κατακλείδι , προκειμένου να ανταπεξέλθουμε στις νέες προκλήσεις του τόπου μας και να καταστήσουμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση μοχλό ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο , κρίνεται απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός των οικονομικών λειτουργιών της. Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή του Λογιστικού Συστήματος στους ΟΤΑ Α' βαθμού. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να επιτύχει το στόχο της διότι έχει κατανοήσει τη σημαντικότητα , την αναγκαιότητα και τα πλεονεκτήματα του Διπλογραφικού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΟΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	4
1. ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	4
1.1 Δημόσια Λογιστική	
1.1.1 Έννοιες	4
1.2 Δημόσιο Λογιστικό Σχέδιο	4
1.3 Αδυναμίες που παρουσιάζει η εφαρμογή του Δημόσιου Λογιστικού Σχεδίου	6
1.4 Αδυναμίες που παρουσιάζει η εφαρμογή των Λογιστικών Αρχών στους ΟΤΑ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
2.ΘΕΣΠΙΣΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	9
2.1 Αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο των οικονομικών των ΟΤΑ	10
2.2 Λογιστικό ΟΤΑ και Διπλογραφικό	12
2.3 Ο προϋπολογισμός ως εργαλείο προγραμματισμού	14
2.4 Λογιστικό των ΟΤΑ και η σημασία του προϋπολογισμού	15
2.5 Κώδικας Διαχείρισης των Οικονομικών του Δήμου	16
2.6 Προετοιμασία και υποστήριξη για τη λειτουργία του Διπλογραφικού Συστήματος	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	23
3.1 Διπλογραφικό	23
3.2 Το έργο της εφαρμογής του Διπλογραφικού Λογιστικού συστήματος στους ΟΤΑ	24
3.3 Παράγοντες που επιδρούν στη Διαδικασία Μετάβασης από το Λογιστικό των ΟΤΑ στο Διπλογραφικό Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης.	25
3.4 Οργάνωση της εφαρμογής του Διπλογραφικού	28
3.5 Πλεονεκτήματα Διπλογραφικού Συστήματος	30
3.6 Τα Βήματα για την εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής Μεθόδου	31
ΒΗΜΑ 1^ο	31
3.6.1 Δημιουργία ομάδας εργασίας	31
3.6.2 Συγκρότηση ομάδας εργασίας	33
3.6.2.1 Ποιοι Συμμετέχουν	33
3.6.2.2 Αντικείμενο	33
ΒΗΜΑ 2^ο	35
3.7.1 Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης	35
3.7.1.1 Οικονομικά στοιχεία για να δούμε το μέγεθος του Δήμου	35
3.7.1.2 Η Δομή και η Λειτουργία του Δήμου για την ορθολογική απεικόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων	35
3.7.1.3 Το επίπεδο Λειτουργίας των Διαδικασιών του Λογιστικού των ΟΤΑ	36
3.7.1.4 Η εμπειρία του προσωπικού στο Διπλογραφικό Σύστημα για να συγκροτηθεί η ομάδα των ανθρώπων που θα ασχοληθούν με την εφαρμογή	36
3.7.1.5 Στοιχεία που βοηθούν στην καταγραφή της περιουσίας του Δήμου	36
ΒΗΜΑ 3^ο	37
3.8.1 Απογραφή Έναρξης	37
3.8.1.1 Ποιο είναι το ενεργητικό του Δήμου	37
3.8.1.2 Ποια είναι τα στοιχεία του Παθητικού	37
3.8.2 Γιατί είναι απαραίτητη η Απογραφή Έναρξης κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος	37
3.8.3 Ισολογισμός Έναρξης	39
3.8.3.1 Χρονοδιάγραμμα εργασιών για τη διαμόρφωση του ισολογισμού έναρξης του Δήμου.	41

3.8.3.2 Πρακτικά Θέματα που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την Απογραφή	43
ΒΗΜΑ 4^ο	46
3.9.1 Δημιουργία Λογιστικού Σχεδίου και Αντιστοίχιση	46
ΒΗΜΑ 5^ο	49
3.10.1 Εξοικείωση με το Νέο Σύστημα – Εκπαίδευση	49
3.10.1.1 Κωδικοποίηση των διαφορών μεταξύ Απλογραφικού και Διπλογραφικού Συστήματος	50
3.10.2 Εκπαίδευση Προσωπικού	53
ΒΗΜΑ 6^ο	55
3.11.1 Οργάνωση Υπηρεσιών	55
ΒΗΜΑ 7^ο	57
3.12.1 Οργάνωση Αποθηκών	57
ΒΗΜΑ 8^ο	60
3.13.1 Μηχανοργάνωση, Τήρηση Βιβλίων	60
3.14 Πηγές βοήθειας για την εφαρμογή	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	
4.ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	65
4.1 Ο Ισολογισμός Έναρξης του Δήμου	65
4.2 Η Απογραφή και η Αποτίμηση Έναρξης για την Περιουσία του Δήμου	66
4.3 Ποιοι θα Απογράψουν και πως	67
4.4 Λήψη Τεχνικών Μέτρων	67
4.5 Ποια Ακίνητα καταγράφουμε σαν περιουσία του Δήμου	68
4.5.1 Ορισμένες Ειδικές Περιπτώσεις	69
4.6 Αποτίμηση Ακινήτων	70
4.7 Ποια εννοούμε ως Κοινόχρηστα Περιουσιακά Στοιχεία	70
4.8 Καταγραφή και Αποτίμηση των Πάγιων Στοιχείων Κοινής Χρήσης	71
4.9 Ορισμένα θέματα που προκύπτουν από την Απογραφή των Κοινόχρηστων Χώρων	72
4.10 Η Καταγραφή και η Αποτίμηση Λοιπών Περιουσιακών Στοιχείων	73
4.11 Η εκτίμηση της Αξίας των Λοιπών Παγίων	73
4.12 Ειδικές Κατηγορίες Λοιπών Περιουσιακών Στοιχείων	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

5. ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ 75

5.1 Η κατανόηση της Αναγκαιότητας της εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος από Αιρετούς και Υπηρεσιακούς παράγοντες των ΟΤΑ 75

5.2 Τα βήματα μετάβασης στο Διπλογραφικό 76

5.3 Τα οργανωτικά μέτρα που χρειάζεται να πάρει η Διοίκηση του Δήμου για την εφαρμογή του Διπλογραφικού 78

5.4 Διάφορα Θέματα 80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ 82

ΕΠΙΛΟΓΟΣ 83

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ 84

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή εργασία που θα διαβάσει ο αναγνώστης έχει ως αντικείμενο μελέτης τις Διαδικασίες και τα Βήματα μετάβασης από την Λογιστική των ΟΤΑ στο Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα και τις απαιτούμενες Αλλαγές στην Λειτουργία των Οικονομικών Υπηρεσιών των Δήμων με βάση την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος.

Όσον αφορά την δομή της χωρίζεται σε έξι κεφάλαια. Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο, αναλύονται οι αδυναμίες που παρουσιάζει η εφαρμογή των Λογιστικών αρχών στους Ο. Τ. Α και οι σχέσεις του με το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα. Στο δεύτερο κεφάλαιο, εξετάζεται η πορεία εφαρμογής του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος, στο τρίτο κεφάλαιο, καταγράφονται τα πλεονεκτήματα και τα βήματα για την εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής Μεθόδου. Στο τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στην απογραφή έναρξης στους Δήμους. Στο πέμπτο κεφάλαιο, αναλύονται θέματα γύρω από την πορεία υλοποίησης του έργου της εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος στους Δήμους και τέλος στο έκτο κεφάλαιο, παραθέτονται τα συμπεράσματα όπως αυτά διαμορφώθηκαν με την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας.

Το υλικό που παρατίθεται στην πτυχιακή εργασία προέρχεται τόσο από σημειώσεις του εισηγητή κ. Καραγιλλάνη Στέλιου όσο και από αποκλειστική μου έρευνα στο Δήμο Αγρινίου, προκειμένου να πληροφορηθώ και να καταγράψω την πορεία του έργου, τις προόδους και τα προβλήματα που αντιμετώπιζονταν.

Πρόκειται για την περιγραφή και ανάλυση μιας εφαρμογής, πρωτοποριακής, για τα ελληνικά δεδομένα μιας και το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα στους Ο. Τ. Α, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα Λογιστικής.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή κ. Παπαδόπουλο εισηγητή και εμπνευστή της παρούσας πτυχιακής εργασίας, για την αμέριστη ηθική συμπαράστασή και ουσιώδη βοήθειά του. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους υπαλλήλους της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου Αγρινίου για την προμήθεια και το ενδιαφέρον που έδειξαν στις συναντήσεις μας, οι οποίοι αποτέλεσαν σημαντικό παράγοντα για την διεξαγωγή της έρευνας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είμαστε μπροστά στις νέες προκλήσεις της Ιστορίας και της πορείας του τόπου μας. Σήμερα που τα πάντα αλλάζουν με ραγδαία ταχύτητα βρισκόμαστε στην αναζήτηση λύσεων που θα καταστήσουν τη Χώρα μας ισχυρή και ισότιμη με τις άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες.

Μέσα σε ένα κόσμο που μεταβάλλει καθημερινά τις οικονομικές, κοινωνικές και παραγωγικές του δομές είναι αδύνατον οι παραδοσιακές μορφές οργάνωσης να παραμείνουν αναλλοίωτες και στάσιμες.

Η διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες οδηγούν αναπόφευκτα στην ανάγκη πολιτικών αποκέντρωσης και στη διαρκή προσπάθεια διαμόρφωσης ενός κατάλληλου μηχανισμού ετοιμότητας, που δεν είναι άλλο από την τέλεια οργανωμένη Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων στη βάση της αυτονομίας του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του κράτους είναι βασική προϋπόθεση και επιταγή για να αποτελέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση μοχλό ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο και να συμβάλλει στους εκσυγχρονισμούς της κοινωνίας.

Οι εμπειρίες που αποκομίσαμε μέχρι σήμερα δεν αφήνουν καμία αμφιβολία ότι οι θεσμικές παρεμβάσεις δεν είναι από μόνες τους ικανές να μετατρέψουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε μοχλό οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Για να επιτύχει η προσπάθεια αυτή, μια από τις βασικές προϋποθέσεις είναι και ο εκσυγχρονισμός των οικονομικών λειτουργιών της. Στην κατεύθυνση αυτή κινείται και η προσπάθεια εφαρμογής το Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους Ο.Τ.Α Α' βαθμού της χώρας μας.

Οι Δήμοι εφαρμόζοντας τις αρχές του Δημόσιου Λογιστικού Συστήματος (Απλογραφικό Λογιστικό Σύστημα) δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν σε δεδομένη χρονική στιγμή την ακριβή οικονομική κατάσταση, τα περιουσιακά στοιχεία καθώς και τις διάφορες υποχρεώσεις – απαιτήσεις τους, αφού το ισχύον σύστημα δεν παρέχει την δυνατότητα σύνταξης Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Στα πλαίσια του Π.Δ 315/99 (Φ.Ε.Κ 302/30-12-99) θεσπίστηκε επίσημα στους Ο.Τ.Α Α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων ή με έσοδα άνω των 500εκ. δρχ. η Διπλογραφική Λογιστική με την βεβαιότητα ότι μέσω αυτής θα απαλειφθούν

τα μειονεκτήματα και οι αδυναμίες που παρουσιάζει το Απλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.

Με την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Ο.Τ.Α, περνάμε σε μια νέα φάση σε ότι αφορά στην παρακολούθηση των οικονομικών των Δήμων και αυτό γιατί τις αλλαγές στη λογιστική παρακολούθηση δεν μπορούμε να τις δούμε ξεκομμένα από τις νέες απαιτήσεις στην διοίκηση των Ο.Τ.Α. Σήμερα είναι απαραίτητη η γνώση όχι μόνο πρωταρχικών οικονομικών πληροφοριών (γνώση της χρηματοοικονομικής θέσης του Δήμου – υποχρεώσεις και απαιτήσεις) αλλά και του αναλυτικού αποτελέσματος.

Απαραίτητη είναι επίσης και η διαμόρφωση ενός πληροφοριακού συστήματος Διοίκησης σε ότι αφορά στην ανάγκη για σαφείς αποφάσεις στο έργο του κάθε Δήμου. Αυτό όμως το Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης προϋποθέτει αξιόπιστη και επιστημονική οικονομική πληροφορία, η οποία σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των οικονομικών αριθμοδεικτών , αποτελεί την απαραίτητη βάση για την διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών αποτελεσματικότητας στο έργο του κάθε Δήμου. Η εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής Μεθόδου στις οικονομικές υπηρεσίες , που αποτελούν την καρδιά του Δήμου, θα επιφέρει αλλά και θα απαιτήσει αλλαγές στην δομή και την λειτουργία του Δήμου, δίνοντας παράλληλα δυνατότητες για το πέρασμα σε ανώτερα επίπεδα οικονομικής διαχείρισης. Πρέπει να κατανοηθεί από όλους μας πως χρειάζεται ουσιαστική αναβάθμιση της λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών των Δήμων και του προσωπικού που τα στελεχώνει. Το ΥΠ.ΕΣ. Δ.Δ.Α., στην προσπάθειά του να βοηθήσει τους Δήμους στην εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος συγκρότησε Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ), η οποία , θα σχεδιάσει και θα οργανώσει τα βήματα που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου. Η εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους Δήμους αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα της Λογιστικής και η υλοποίησή του απαιτεί σχεδιασμό και οργάνωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΟΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1. ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

1.1 ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

1.1.1 Έννοιες

Η Δημόσια Λογιστική αναφέρεται στη διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου, στη διαχείριση των εσόδων και των εξόδων του κράτους και διέπεται από νομοθετικές ρυθμίσεις, το σύνολο των οποίων διαμορφώνει το ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ, που εφαρμόζεται εκτός από το Δημόσιο και από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που ασκούν κοινωφελή δραστηριότητα.

Δημόσιο Λογιστικό είναι το Λογιστικό της Δημόσιας διαχείρισης και η τεχνική που εφαρμόζεται για την απεικόνιση αυτής στα διάφορα στάδια και τις εκδηλώσεις.

Ειδικότερα περιλαμβάνει :

Α. Τη κατάρτιση του ετήσιου Δημόσιου Προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων του κράτους ως πράξη Λογιστικής συγκέντρωσης και κατάστρωσης των σχετικών προβλέψεων.

Β. Τον τρόπο και τον τύπο έκδοσης των παραστατικών στοιχείων της Δημόσιας συναλλαγής, και

Γ. Το Λογιστικό τύπο τήρησης των βιβλίων και των λογαριασμών καθώς και το περιεχόμενο αυτών.

1.2 ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Για το Δημόσιο λογιστικό ο Νόμος 2362/95 άρθρο 110 – ΦΕΚ247/27 – 11- 95 τ.Α. αναφέρει :

1. Για την καθολική και σημαντική οργάνωση και αποτύπωση των λογιστικών λειτουργιών του Δημοσίου, με βάση γενικά παραδεδομένες αρχές και μεθόδους, εισάγεται το Δημόσιο Λογιστικό Σχέδιο.
2. Το Λογιστικό Σχέδιο του Δημοσίου αποτελεί σύστημα κανόνων ταξινόμησης των λογιστικών μεθόδων, το οποίο αποβλέπει στην καθιέρωση διπλογραφικού συστήματος, στην τυποποίηση των τηρούμενων από το Δημόσιο λογαριασμών, στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α., Ν.Α. και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., με βάση τις παραδεδομένες λογιστικές αρχές και μεθόδους, στη σύνταξη του Ισολογισμού, Απολογισμού του κράτους και λοιπών οικονομικών καταστάσεων και στο σχεδιασμό γενικά της λογιστικής του Δημοσίου και των λοιπών φορέων του Δημοσίου τομέα.
3. Με το Λογιστικό σχέδιο του Δημοσίου επιδιώκεται με καθ' ομοίομορφο τρόπο ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγών του Δημοσίου, η αλήθεια και ορθή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης και της περιουσιακής διάρθρωσης του Δημοσίου, η ορθή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας αυτού, η διευκόλυνση των μετ' αυτού συναλλασσόμενων, η άντληση αξιόπιστων πληροφοριών κάθε φύσης για αξιοποίηση, τόσο από τις διάφορες υπηρεσίες, όσο και από τους διεθνείς οργανισμούς, η απλούστευση και διευκόλυνση των κάθε μορφής ελέγχων, η αύξηση της παραγωγικότητας και η σύνδεση αυτού με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο του Ιδιωτικού τομέα.
4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι βασικές αρχές του Λογιστικού Σχεδίου του Δημοσίου και το περιεχόμενο του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται μέσα στα πλαίσια του Γενικού Λογιστικού Σχεδιασμού του Δημοσίου, οι επιμέρους λογαριασμοί, τα τηρούμενα βιβλία, ο τρόπος τήρησης αυτών καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

1. 3 ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Δημόσιο Λογιστικό Σχέδιο είναι απόλυτα καθορισμένο σύστημα λογαριασμών, το οποίο δε δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης λογαριασμών ή ανάλυσης των ήδη υπαρχόντων.

Παρατηρείται δηλαδή πρόβλημα όσον αφορά την ελαστικότητα της Δημόσιας Λογιστικής γιατί δεν παρέχει τη δυνατότητα στις οικονομικές μονάδες να οργανώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

Η έλλειψη αυτής της ελαστικότητας έχει ως αποτέλεσμα :

- A. Να μην υπάρχει η δυνατότητα λεπτομερούς παρακολούθησης των λογιστικών κινήσεων, γιατί σε κάθε λογαριασμό αναπτύσσονται πολλές δαπάνες.
- B. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που αντλούνται είναι γενικά και στερούνται ακριβείας.
- Γ. Η πληροφόρηση – ενημέρωση της διοίκησης γεν είναι η καλύτερη δυνατή λόγω της μη ακριβείας των στοιχείων αλλά και του πολλαπλού χρόνου που απαιτείται για τη συλλογή αυτών.

Τέλος θα πρέπει να τονίσουμε, ότι το Δημόσιο Λογιστικό ως λογιστική μέθοδο δεν στηρίζεται στις αρχές της λογιστικής επιστήμης.

1.4 ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ

Όπως είναι γνωστό, οι Ο.Τ.Α. ασκούν την οικονομική τους λειτουργία με βάση τις δημοσιολογιστικές διατάξεις χρησιμοποιώντας το απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Αποτελεί πλέον κοινή διαπίστωση, ότι το ισχύον Οικονομικό – Διαχειριστικό – Λογιστικό Σύστημα των Δήμων και Κοινοτήτων δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες αποστολής και λειτουργίας των Ο.Τ.Α., ούτε μπορεί να καλύψει τις ανάγκες τους για οικονομική πληροφόρηση και χρηματοοικονομική διοίκηση. Ο νόμος και η φιλοσοφία του ισχύοντος Λογιστικού Συστήματος, δεν αντιμετωπίζει τους Ο. Τ. Α σαν μονάδες προσφοράς υπηρεσιών στους κατοίκους της περιοχής τους,

αλλά σαν μονάδες διεκπεραίωσης. Δεν λειτουργεί ως εργαλείο για την άσκηση διοίκησης, προγραμματισμού και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των Ο.Τ.Α, αλλά έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί απλώς ως ένα σύστημα ταμειακής διαχείρισης, που καλύπτει τα τυπικά της νομοθεσίας του δημοσίου λογιστικού.

Με τα σημερινά δεδομένα οι Ο.Τ.Α :

- Δεν μπορούν να εμφανίσουν την οικονομική τους κατάσταση σε μια δεδομένη στιγμή
- Ο προϋπολογισμός τους δεν φαίνεται να εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες τους, γιατί δεν έχει γίνει εργαλείο διοίκησης, στα χέρια της δημοτικής αρχής.
- Ο εξισωτικός χαρακτήρας του προϋπολογισμού, δεν επιτρέπει τη διάγνωση και αξιοποίηση των πραγματικών δυνατοτήτων των Ο.Τ.Α και τη σύνταξή του σε ρεαλιστική βάση.
- Η πληθώρα των βιβλίων που προβλέπονται από την νομοθεσία, καθιστά δυνατή την παρακολούθησή τους, με αποτέλεσμα οι περισσότεροι Ο.Τ.Α να μην τηρούν ή να τηρούν με ελλιπή τρόπο τα περισσότερα από αυτά.
- Υπάρχει αδυναμία παρακολούθησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων και απαιτήσεων των Ο.Τ.Α .
- Δεν είναι δυνατή η έγκαιρη παρακολούθηση των υποχρεώσεων των δημοτών, ιδίως στην περίπτωση πολλαπλών απαιτήσεων του δήμου.
- Οι δήμοι που δεν έχουν δική τους ταμιακή υπηρεσία δεν γνωρίζουν το ταμιακό τους υπόλοιπο με αποτέλεσμα να δίνουν εντολές πληρωμής οι οποίες συσσωρεύονται στα δημόσια ταμία, διότι δεν υπάρχει υπόλοιπο.
- Δεν υπάρχει σύστημα παρακολούθησης και αξιοποίησης της πάγιας περιουσίας των Ο.Τ.Α
- Δεν υπάρχει η δυνατότητα της συνέχειας στην παρακολούθηση των έργων διαχρονικά.
- Δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σύστημα προμηθειών και παρακολούθησης των υλικών και αποθήκης
- Δεν υπάρχουν συστήματα ταμιακού προγραμματισμού και οικονομικής πληροφόρησης, με αποτέλεσμα την αδυναμία άσκησης αποτελεσματικής διοίκησης από τους Ο.Τ.Α

- Διαπιστώνεται απουσία απαραίτητων οικονομικών και λογιστικών εννοιών στη λειτουργία των Ο.Τ.Α (ισολογισμός, οικονομική εκμετάλλευση, κέντρα κόστους)
- Δεν υπάρχει διάκριση των εξόδων σε κατηγορίες, όπως δαπάνες που αφορούν την εξυπηρέτηση των πολιτών και δαπάνες που αφορούν την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών.
- Τέλος, δεν υπάρχει διαχωρισμός βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να είναι ελλιπής η παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών εξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2. ΘΕΣΠΙΣΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν2526/97, εκδόθηκε Π.Δ., μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με το οποίο θεσπίστηκε στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.

Το Π.Δ.315/99, για το κλαδικό λογιστικό σχέδιο των Ο.Τ.Α., έχει σαν βάση το κλαδικό λογιστικό σχέδιο των Ν.Π.Δ.Δ. που καθιερώθηκε με το Π.Δ.205/1998 προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με σκοπό την απαλοιφή των μειονεκτημάτων και των αδυναμιών που παρουσιάζει το ισχύον σήμερα απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Σύμφωνα λοιπόν με τις διατάξεις του Π.Δ.315/99 «περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)» η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος καθίσταται υποχρεωτική από 1 Ιανουαρίου 2000 για τους Ο.Τ.Α. με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων βάσει της τελευταίας γενικής απογραφής πληθυσμού ή με τακτικά έσοδα άνω των 500εκ. ετησίως. Το ποσό των 500εκ. εσόδων του προϋπολογισμού των δήμων και κοινοτήτων αναφέρεται στα τακτικά έσοδα αυτών.

2.1 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

Είναι γεγονός ότι η αλλαγή στο Θεσμικό Πλαίσιο της οικονομικής διαχείρισης των Δήμων επιβάλλεται από ορισμένα δεδομένα :

- Από το παρωχημένο πλαίσιο που υπάρχει σήμερα
- Από την αλλαγή της βάσης της διαχείρισης των οικονομικών, το πέρασμα, δηλ., από την ταμειακή βάση πάνω στην οποία στηρίζεται το « Λογιστικό των Ο.Τ.Α.», στη βάση του δεδουλευμένου στην οποία στηρίζεται η διπλογραφική μέθοδος.
- Από τις αλλαγές που επέρχονται συνεχώς στους οργανισμούς αυτούς και κατ' επέκταση και στην οικονομική τους διαχείριση (νέες αρμοδιότητες κτλ.).

Η κατανόηση της βάσης των αλλαγών είναι σημαντική για το πλαίσιο των αλλαγών. Από τους παραπάνω τρεις παράγοντες , οι δυο τελευταίοι είναι οι περισσότεροι σημαντικοί και αυτό δεν είναι κατανοητό πάντα. Θεωρείται πως οι αλλαγές που έχουν επέλθει στη ζωή των Δήμων και τις οποίες δεν αντιμετωπίζει το θεσμικό πλαίσιο και η κωδικοποίηση του προϋπολογισμού, είναι ο κύριος παράγοντας που επιβάλλει τις αλλαγές. Αυτό θεωρείται λανθασμένη εκτίμηση γιατί ακόμη και αν το θεσμικό πλαίσιο είχε διαμορφωθεί την τελευταία 5ετία, σήμερα απαιτούνται σημαντικές αλλαγές στην οικονομική διαχείριση. Δεν είναι λοιπόν πως το θεσμικό πλαίσιο πρέπει να καλύψει τα νέα δεδομένα που έχουν εμφανιστεί στα οικονομικά των Δήμων, για την κάλυψη αυτών, των νέων δεδομένων , θα αρκούσαν κάποιοι νέοι κωδικοί στον προϋπολογισμό ή μια νέα πληρέστερη κωδικοποίησή του, θα αρκούσε η αντιμετώπιση των νέων φαινομένων καθώς και η αναμόρφωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών και αυτό θα ήταν όλο το πλαίσιο των αλλαγών. Και όμως κρίνεται πως οι αλλαγές πρέπει να είναι βαθύτερες.

Η αλλαγή της βάσης πάνω στην οποία στηρίζεται η οικονομική διαχείριση (από την ταμειακή στη βάση του δεδουλευμένου) , αλλάζει συθέμελα το εποικοδόμημα πάνω στο οποίο λειτουργούν μέχρι σήμερα οι οικονομικές υπηρεσίες. Αλλάζει η λογιστική απεικόνιση, αλλάζει η λογική του τι θεωρείται έσοδο και τι έξοδο, αλλάζει η έννοια του οικονομικού αποτελέσματος, αλλάζει η όλη λογική της παρουσίασης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Η αλλαγή της βάσης απαιτεί τροποποιήσεις στις διαδικασίες, στην διαβάθμιση των προτεραιοτήτων στη διαδικασία διαχείρισης των δαπανών και των εσόδων. Η αλλαγή της βάσης είναι ο κυριότερος παράγοντας που επηρεάζει τις αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο.

Ένα άλλο θέμα το οποίο οδηγεί σε παρανοήσεις για τις απαιτούμενες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο είναι το ενιαίο του οικονομικού διαχειριστικού συστήματος των

Δήμων. Έχει αναφερθεί πολλές φορές πως η αντιμετώπιση των οικονομικών του Δήμου ήταν μέχρι σήμερα, η αντιμετώπιση 2 διαφορετικών κόσμων : του κόσμου του « Λογιστικού των Δήμων » και του κόσμου του Διπλογραφικού. Η διαφοροποίηση αυτή οδήγησε σε διαφοροποίηση του προσωπικού (από εγώ το προσωπικό που απασχολείται με την έκδοση των ενταλμάτων και την διαχείριση των εσόδων και από εκεί το προσωπικό του Διπλογραφικού), στη διαφοροποίηση των μηχανογραφικών εφαρμογών (άλλη εφαρμογή για το Λογιστικό των Δήμων και άλλη για το Διπλογραφικό), διαφορετικός ο έλεγχος του Λογιστικού των Δήμων (Ελεγκτικό Συνέδριο) από τον έλεγχο του Διπλογραφικού (ορκωτοί). Με δυο λόγια δυο διαφορετικοί κόσμοι. Το τελευταίο διάστημα έχει γίνει κατανοητό πως το οικονομικό διαχειριστικό σύστημα είναι ενιαίο και έγιναν κάποια βήματα στην άρση των αντιφάσεων που δημιούργησε αυτή η αντίληψη των δυο κόσμων. Το πρώτο βήμα ήταν η τροποποίηση των προδιαγραφών του λογισμικού με βάση τις οποίες διαμορφώνονται νέες εφαρμογές από τις εταιρίες λογισμικού, οι οποίες (εφαρμογές) αντιμετωπίζουν μηχανογραφικά το οικονομικό διαχειριστικό σύστημα σαν ενιαίο. Το επόμενο βήμα είναι η αρχή του ενιαίου πάνω στην οποία εξαγγέλθηκε πως στηρίζεται το έργο της επιτροπής για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου. Η ανεπάρκεια να γίνει αντιληπτό, πως δε μιλάμε για δυο κόσμους οδήγησε σε σοβαρά προβλήματα και σε καθυστερήσεις τα προηγούμενα 3 - 4 χρόνια. Έχει μια αξία να αναφερθούμε σε αυτά :

- Το πρώτο χρονικό διάστημα (Άνοιξη του 1999) η εφαρμογή του διπλογραφικού αντιμετωπίστηκε ως ένα έργο κάποιων λογιστικών γραφείων που θα έρθουν και θα καταχωρούν τα παραστατικά του Δήμου με βάση διπλότυπες καταστάσεις που θα παραλαμβάνουν από τις υπηρεσίες του Δήμου, όπως ανέφερε και η περιβόητη σχετική εγκύκλιος του Υ.Π.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Τότε ξεκίνησε ο πρώτος διαχωρισμός των δυο κόσμων, ο οποίος δημιούργησε τα πρώτα προβλήματα, γιατί αντιμετώπιζε το διπλογραφικό σα μια στεία λογιστική διαδικασία (μάλιστα ως τυφλή αντιγραφή των διαδικασιών της λογιστικής διαδικασίας των ιδιωτικών επιχειρήσεων). Αποτέλεσμα οι μεν λογιστές – εξωτερικοί συνεργάτες , να λειτουργούν χωρίς προδιαγραφές στο έργο και να οδηγούνται σε μια αντίληψη του « Δήμου επιχείρηση », οι δε Δήμοι να μην είναι σε θέση να αξιοποιήσουν αυτή τη συνεργασία και να την ελέγξουν. Σε μικρότερο βαθμό το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζεται και σήμερα από τον έλεγχο των ορκωτών, όπου αρκετοί από αυτούς, είναι μακριά από το ενιαίο του οικονομικού διαχειριστικού συστήματος των Δήμων.
- Οι εταιρίες μηχανογράφησης οδηγήθηκαν στην συντριπτική πλειοψηφία τους στη δημιουργία δυο διαφορετικών εφαρμογών , μια για το Δημόσιο Λογιστικό (Λογιστικό των Ο.Τ.Α.) και μια για το διπλογραφικό και μεταξύ των δυο το περιβόητο γιοφύρι (της Άρτας).
- Γιατί η εκπαίδευση δεν απέδωσε τα αναμενόμενα ; και αναφερόμαστε στην εκπαίδευση των νέων « καποδιστριακών » επιστημόνων και του προσωπικού. Η απάντηση είναι ότι αφορούσαν την λογιστική μέθοδο αποσπασμένη από την πραγματικότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η αναφορά σε ένα θέμα ασύνδετο με την πραγματικότητα των Δήμων το καλύτερο που μπορεί να

προσφέρει είναι η αδιαφορία και το χειρότερο η απέχθεια.

Είναι πολύ εύκολο σήμερα να πέφτει το ανάθεμα από δω και από κει, όμως η αναψηλάφηση των αδυναμιών και της ανεπάρκειας ουσιαστικής κατεύθυνσης θα βοηθήσει στο μέλλον. Το ερώτημα που μας απασχόλησε ήταν αν έχει γίνει κατανοητή η έννοια του ενιαίου του οικονομικού διαχειριστικού συστήματος ;

Το ενιαίο του συστήματος προκύπτει από τις λειτουργίες τις οποίες εξυπηρετεί, τις ενιαίες λειτουργίες των οικονομικών υπηρεσιών. Το έργο που έχουν οι οικονομικές υπηρεσίες είναι να διαχειριστούν τα οικονομικά του Δήμου , να προγραμματίσουν (προϋπολογισμός) να διαχειριστούν τα έσοδα (καταγραφή και βεβαίωση), να δαπανήσουν (προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών) και να πληρώσουν (ταμειακές λειτουργίες). Στα παραπάνω πλαίσια να τηρήσουν τα απαραίτητα βιβλία και να εκδώσουν τα απαιτούμενα στοιχεία (δικαιολογητικά) και να αποδώσουν λογαριασμό (απολογισμό – ισολογισμό) και γενικότερα οικονομικές καταστάσεις .

2.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΟΤΑ ΚΑΙ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η εφαρμογή του διπλογραφικού πρέπει να λάβει σοβαρά υπ' όψη το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου και του Λογιστικού των ΟΤΑ.

Για ένα χρονικό διάστημα θα λειτουργούν παράλληλα το Λογιστικό των ΟΤΑ και η διπλογραφική λογιστική μέθοδος, δηλαδή θα εκτελείται και θα παρακολουθείτε ο προϋπολογισμός και την ίδια στιγμή οι οικονομικές πράξεις θα αποτυπώνονται και διπλογραφικά. Έχει δημιουργηθεί σε πολλούς η αντίληψη ότι όταν μιλάμε για μελλοντική κατάργηση του Λογιστικού των ΟΤΑ, εννοούμε πως η διαχείριση των οικονομικών του Δήμου θα γίνεται μόνο με το διπλογραφικό , πως θα καταργηθούν οι διαδικασίες προϋπολογισμού , εκκαθάρισης της δαπάνης , η ενταλματοποίηση , η βεβαίωση. Κάνουν ένα μεγάλο και σοβαρό εννοιολογικό λάθος. Το λογιστικό των ΟΤΑ έχει δυο (2) σκέλη :

- Το διαχειριστικό , δηλαδή τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού και ένα δομημένο σύστημα διαδικασιών προμήθειας και εκκαθάρισης των δαπανών , ένα γενικότερο σύστημα οικονομικής διαχείρισης .
- Το λογιστικό, δηλαδή την αποτύπωση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω κωδικοποίησης των εσόδων και των εξόδων με τη μορφή που έχουν πάρει σήμερα.

Το πρώτο σκέλος υποχρεώνει το Δήμο να ακολουθεί ορισμένες διαδικασίες για την διαχείριση των οικονομικών του. Το σύστημα αυτό εμφανίζει πολλά προβλήματα σε ορισμένα σημεία του, παρόλα αυτά είναι απαραίτητο σ' αυτόν που διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα (αιρετός ή υπηρεσιακός).

Είναι γνωστό πως και μεγάλες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα , προσπαθούν να αποπροσωποποιήσουν την οικονομική τους λειτουργία και καθορίζουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο υποχρεούνται να λειτουργούν (εντάλματα πληρωμής με καθορισμένα επίπεδα υπογραφών, διαδικασίες προμήθειας και διαγωνισμών, διαδικασίες διαχείρισης αποθηκών).

Αυτό το σκέλος του λογιστικού των ΟΤΑ μπορεί να έχει και ανάγκη βελτίωσης και προσαρμογής, αλλά δεν πρέπει να καταργηθεί.

Το δεύτερο σκέλος, δηλαδή η χρήση της σημερινής κωδικοποίησης, πρέπει να καταργηθεί και να ενταχθεί στα πλαίσια του διπλογραφικού.

Επίσης υπάρχει ο κίνδυνος να υποτιμηθεί η αξία ύπαρξης και παρακολούθησης προϋπολογισμού. Πέραν από τις αδυναμίες και ελλείψεις που υπάρχουν, σήμερα, στη διαχείριση του προϋπολογισμού, η ύπαρξή του είναι αναγκαία και χρειάζεται να τον υπερασπιστούμε και να τον αναβαθμίσουμε.

Εκείνο που πρέπει να αναδείξουμε σαν θέση για την οικονομική λειτουργία του οικονομικού συστήματος του Δήμου είναι πως η λειτουργία του οικονομικού διαχειριστικού συστήματος είναι ενιαία. Το ενιαίο του συστήματος προκύπτει από τις λειτουργίες τις οποίες εξυπηρετεί, τις ενιαίες λειτουργίες των οικονομικών υπηρεσιών.

Ο σκοπός των οικονομικών υπηρεσιών είναι να διαχειριστούν τα οικονομικά του Δήμου , να προγραμματίσουν (προϋπολογισμός), να διαχειριστούν τα έσοδα (καταγραφή και βεβαίωση) να δαπανήσουν (προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών) και να πληρώσουν (ταμειακές λειτουργίες). Στα παραπάνω πλαίσια να τηρήσουν τα απαραίτητα βιβλία και να εκδώσουν τα απαιτούμενα στοιχεία (δικαιολογητικά) και να αποδώσουν λογαριασμό (απολογισμό , ισολογισμό και γενικότερα οικονομικές καταστάσεις).

Τις ανωτέρω λειτουργίες τις διακρίνουμε σε δύο επίπεδα :

1. Τις διαχειριστικές , οι οποίες πραγματοποιούνται αρχικά :

- Διαχείριση εσόδων τελών φόρων
- Διαχείριση αποθηκών
- Διαχείριση ταμείου
- Διαχείριση προσωπικού

2. Τις λογιστικές , ελεγκτικές , οι οποίες πραγματοποιούνται μετέπειτα :

- Διαχείριση εκτέλεση προϋπολογισμού
- Λογιστικές , τήρηση βιβλίων και αναφορών

Οι μεν πρώτες απαιτούν την ύπαρξη των δεύτερων και οι δεύτερες είναι η απεικόνιση των πρώτων. Κάθε διαχωρισμός σε διαχειριστικό και διπλογραφικό δεν έχει νόημα στο μέλλον. Για να ολοκληρωθεί το ενιαίο του συστήματος θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τον προϋπολογισμό σαν εργαλείο του προγραμματισμού .

2.3 Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Το διαχειριστικό σύστημα των ΟΤΑ που ίσχυε μέχρι την έκδοση του Π.Δ. 315/99 δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις σημερινές κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες που καλούνται να ικανοποιήσουν. Το σύστημα προϋπολογισμού απολογισμού έχει σχεδιαστεί με γνώμονα κυρίως τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου και όχι τη χρησιμοποίησή του από τις υπηρεσίες και τα Δημοτικά Συμβούλια ως όργανο προγραμματισμού και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων τους. Ο προϋπολογισμός δεν λειτουργεί ως εργαλείο για προγραμματισμό και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των ΟΤΑ, αλλά έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί κυρίως ως ένα σύστημα ταμειακής διαχείρισης .

Συνήθως δεν έχει τον χαρακτήρα δεσμεύσεων για τις Δημοτικές Αρχές από την υλοποίηση των οποίων θα κριθεί η αποτελεσματικότητα της Διοίκησης και του υπηρεσιακού μηχανισμού. Η σύνταξή του δεν προσδιορίζεται με βάση τις δυνατότητες πραγματοποίησης εσόδων και στη συνέχεια μέσω η χρηματοδότηση της κοινωνικής και οικονομικής των δραστηριότητας.

Τις αδυναμίες αυτές φιλοδοξεί να καλύψει το Π.Δ. 315/99. Επειδή όμως η διαφάνεια στη διαχείριση και η νομιμότητα των ενεργειών είναι ζητήματα απόλυτα συνυφασμένα με τους ΟΤΑ αφού ασκούν εξουσία και διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα, καθίσταται φανερό ότι ο προϋπολογισμός να υπάρχει , να συντάσσεται και με βάση αυτό να κρίνεται η νομιμότητα των πληρωμών. Επομένως , αυτό που πρέπει οι διοικούντες στους ΟΤΑ και οι οικονομική τους σύμβουλοι να επιδιώξουν , είναι η

αξιοποίησή του ως εργαλείο προγραμματισμού.

Ενόψει του κινδύνου διαφαίνεται από την πλήρη εφαρμογή του διπλογραφικού , να υποβαθμιστεί η σημασία του προϋπολογισμού , πρέπει να διασώσουμε και να αναπτύξουμε τη λειτουργία του ως εργαλείο σχεδιασμού. Η αξία που έχει ο προϋπολογισμός φαίνεται και από την προσπάθεια που γίνεται σήμερα στον κωδικό τομέα να εντάξουν οι επιχειρήσεις στη λειτουργία τους τον προϋπολογισμό. Δεν πρέπει, τους ΟΤΑ που ήδη λειτουργούν προϋπολογιστικά , να τους ωθήσουμε στην κατάργηση ενός εργαλείου , που το έχουν ανάγκη.

2.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΟΤΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Αν θέλουμε να απεικονίσουμε τα επίπεδα του λογιστικού των ΟΤΑ διαμορφώνουμε το παρακάτω διάγραμμα :

<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 1</u>	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 2</u>	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 3</u>
Σύστημα κωδικοποίησης λογαριασμών παρακολούθησης του προϋπολογισμού (λογιστικό σύστημα)	Εκτέλεση προϋπολογισμού (διαχειριστικό σύστημα)	Σύστημα διαδικασιών οικονομικού προγραμματισμού

Πίνακας 2¹

¹ Σ. Καραγιάννης , Εκδόσεις Γ. Μ Καραναστάση , Αθήνα 2002

Στο πρώτο επίπεδο παρακολουθούμε , μέσω λογαριασμών , τις οικονομικές ποσότητες. Λειτουργεί ως απλογραφικό λογιστικό σύστημα με διαρθρωμένους κωδικούς και τήρηση συγκεκριμένων λογιστικών βιβλίων. Το επίπεδο αυτό τείνει να υποκατασταθεί από την γενική λογιστική της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου.

Στο δεύτερο επίπεδο εντάσσουμε το σύνολο των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Μέσα στις διαδικασίες αυτές (όπως είναι η έκθεση ανάληψης της δαπάνης , η ενταλματοποίηση και η εξόφληση του εντάλματος) έχει διαμορφωθεί ένα σύστημα διαχείρισης των δαπανών αλλά και των εσόδων. Το επίπεδο αυτό δεν θα καταργηθεί αλλά θα πρέπει να αναμορφωθεί με σύγχρονους όρους και να ενισχυθεί στην κατεύθυνση της διασφάλισης στη διαχείριση δημόσιου χρήματος .

Το τρίτο επίπεδο είναι μέχρι σήμερα υποβαθμισμένο, γιατί ο προϋπολογισμός λειτουργεί σήμερα μόνο σαν λογιστικό απλογραφικό ταμειακό σύστημα. Πριν από την απονέκρωση – κατάργηση του λογιστικού των ΟΤΑ κρίνεται απαραίτητο να αντιμετωπίσουμε τον προϋπολογισμό σαν εργαλείο οικονομικού σχεδιασμού και προγραμματισμού.

2.5 ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Κλείνοντας θα πρέπει να αναφέρουμε ότι , μία γενικότερη παρατήρηση είναι η έλλειψη ενός ενιαίου και συστηματικού τρόπου συγκέντρωσης των θεμάτων διαχείρισης των οικονομικών των ΟΤΑ. Οι διατάξεις αυτές υπάρχουν στον Δημοτικό Κώδικα, στο διάταγμα του 1959 και σε άλλα νομοθετήματα. Προκύπτει η ανάγκη διαμόρφωσης ενός κώδικα διαχείρισης των οικονομικών του Δήμου. Το ενιαίο κύκλωμα (σύστημα) οικονομικής διαχείρισης θα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο λογιστικό και διαχειριστικό σύστημα πληροφόρησης το οποίο θα συλλέγει , θα ταξινομεί και θα καταγράφει , όλα τα δεδομένα των οικονομικών πράξεων που επηρεάζουν έναν Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης και θα παράγει πληροφορίες για την ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών, θα καλύπτει πλήρως το θεσμικό πλαίσιο, θα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα το οποίο θα αποτελέσει ένα εργαλείο πληροφόρησης της Διοίκησης.

Το παραπάνω σύστημα θα αποτελεί (μπορεί να) μέρος ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΑ και βασικό υποσύνολο του Πληροφοριακού Συστήματος Διοίκησης (MIS) που θα αναπτύξει κάθε Οργανισμός .

Σκοπός του συστήματος είναι η ικανοποίηση , με το μικρότερο δυνατό κόστος , πληροφοριακών αναγκών των στελεχών των οργανισμών , των Διοικήσεων των ΟΤΑ και των χρηστών εξωτερικού περιβάλλοντος όπως Υ Π Ε Σ Δ ΔΑ, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ΕΣΥΕ, Εκλεκτικό Συνέδριο κλπ. και θα διασφαλίζει πλήρως το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο στη διαχείριση των ΟΤΑ.

Το ενιαίο κύκλωμα οικονομικής Διαχείρισης των οικονομικών των ΟΤΑ θα αποτελείται από τις παρακάτω Λειτουργικές Ενότητες – υποσυστήματα :

- Λογιστικό σύστημα (Γενική Λογιστική , Αναλυτική Λογιστική, Λογαριασμός Τάξεως)
- Διαχείριση προϋπολογισμού
- Διαχείριση Εσόδων – πελατών
- Διαχείριση Δαπανών , έργων και Προμηθευτών
- Διαχείριση αποθηκών
- Διαχείριση ταμείου
- Διαχείριση παγίων
- Διαχείριση χρεογράφων

Συνοπτική περιγραφή Συστήματος

Οι Λειτουργικές ενότητες οι οποίες θα πρέπει να καλύπτονται είναι :

- **ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (Γενική Λογιστική, Αναλυτική Λογιστική , Λογαριασμός Τάξεως)**

Το Υποσύστημα αυτό , που θα είναι και ο πυρήνας του ολοκληρωμένου λογιστικού συστήματος υπόκειται στους κανόνες της Γενικής Λογιστικής , Αναλυτικής Λογιστικής και του Δημόσιου λογιστικού των ΟΤΑ (Λογαριασμοί τάξεως και πρέπει να εξασφαλίζει την ενημέρωση, θα ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και του Κλαδικού λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ.

Θα παρέχει την δυνατότητα ανάπτυξης των κωδικών και τίτλων των λογαριασμών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ. Λ .Σ και να εξασφαλίζει την ενημέρωση και την εύχρηστη λειτουργία των Λογιστικών Σχεδίων (Αναλυτική Λογιστική , Γενική Λογιστική, Λογαριασμοί τάξεως)

Θα παρέχει όλες τις λογιστικές εκτυπώσεις που προσδιορίζονται από το Κ.Λ.Σ των ΟΤΑ καθώς και των οικονομικών καταστάσεων

Θα αποτελείται από σταθερά στοιχεία όπως Λογιστικό Σχέδιο και από μεταβλητά στοιχεία όπως κινήσεις κλπ.

- **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Μέσου του συστήματος θα παρακολουθείτε Διαχείριση Προϋπολογισμού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (κατάρτιση, έγκριση, αναμορφώσεις, παρακολούθηση της εκτέλεσής του, με ενημερώσεις για βεβαιωθέντα, εισπραχθέντα, δεσμευθέντα, ενταλθέντα πληρωθέντα και τις εκτυπώσεις) όπως προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και θα αποτελείται από σταθερά στοιχεία και από μεταβλητά .

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΣΟΔΩΝ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΧΡΕΩΣΤΩΝ (Υπόχρεων)

Η δημιουργία και η παρακολούθηση των εσόδων αποτελεί βασική λειτουργία για την ύπαρξη και τη λειτουργία του οργανισμού. Τα έσοδα των ΟΤΑ προέρχονται κυρίως από τις επιχορηγήσεις του Δημοσίου (Κ Α Π , ΣΑ ΤΑ κ λ π) καθώς και από τα ίδια και ανταποδοτικά, το υποσύστημα αυτό θα παρακολουθεί τα έσοδα και τις διαδικασίες σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και θα αποτελείται από σταθερά στοιχεία και από μεταβλητά

Τα βασικά στάδια σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο είναι

- Διαδικασία βεβαίωσης των εσόδων
- Διαδικασία είσπραξης των εσόδων

Το σύστημα παράλληλα παρακολουθεί

- Την διαχείριση χρηματικών καταλόγων , οίκοθεν εισόδων,
- Την έκδοση των παραστατικών
- Την διαχείριση υπόχρεων – χρεωστών

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

Η διαχείριση των δαπανών σε έναν ΟΤΑ είναι από ποιο σύνθετες σύνθετες διαδικασίες. Οι προμήθειες ενός ΟΤΑ μπορεί να αφορούν πάγια στοιχεία , έργα, αναλώσιμα υλικά, αποθέματα , καθώς και γενικά έξοδα.

Το υποσύστημα παρακολουθεί τις όλες διαδικασίες δαπανών , σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο όπως παρακάτω

- Διαχείριση εκθέσεων ανάληψης δαπανών,
- Διάθεσης πιστώσεων,
- Εκκαθάριση δαπάνης,
- Διαχείριση ενταλμάτων πληρωμής, πάγιων προκαταβολών και προπληρωμών
- Κρατήσεις
- Οικονομική παρακολούθηση έργων
- Διαχείριση προμηθευτών

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΗΚΩΝ

Το υποσύστημα θα παρακολουθεί την Διαχείριση αποθεμάτων και αγορών. Τα α στοιχεία χωρίζονται σε δύο κατηγορίες

α. Αρχείο σταθερών στοιχείων της αποθήκης το οποίο δημιουργείται μια φορά και ενημερώνεται με κάθε νέο είδος και περιέχει σταθερά στοιχεία όπως κωδικό, περιγραφή μονάδα μέτρησης καθώς και προοδευτικά στοιχεία ποσοτήτων

β. Αρχείο κινήσεων που θα περιλαμβάνει όλες τις αναλυτικές κινήσεις που γίνονται κατά την διάρκεια μιας χρονικής περιόδου όπως ημερομηνία , παραστατικό , ποσότητα κλπ. θα παρέχει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τα αποθέματα , την αξία τους, το κόστος αντικατάστασής τους κ λ π

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ

Παρακολούθηση διαδικασιών σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο

- Βεβαιώσεις χρηματικών καταλόγων,
- Βεβαιώσεις οίκοθεν εσόδων,
- Εισπράξεων και
- Πληρωμών εκπτώσεις

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΓΙΩΝ

Μέσω του υποσυστήματος αυτού θα παρακολουθούνται όλα τα πάγια στοιχεία του ΟΤΑ και θα τηρείται το Μητρώο Παγίων (κωδικός, ονοματολογία, αρχική αξία κτήσης, μεταβολές, προσθήκες , βελτιώσεις , τόπος εγκατάστασης, αυτόματος υπολογισμός αποσβέσεων κ λ π)

▪ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

Διαχείριση των αξιόγραφων (επιταγές, συναλλαγματικές, γραμμάτια)

Παράλληλα το σύστημα μια σειρά από πληροφορίες και εκπτώσεις όπως τις εκπτώσεις Στατιστικών στοιχείων που ζητούν οι κεντρικοί φορείς (Υ Π Ε Σ Δ ΔΑ , Υπουργείο Οικονομικών), Συγκεντρωτικές καταστάσεις , παρακολούθηση φορολογικής ενημερότητας κλπ.

2.6 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι Δήμοι δεν θα έπρεπε να αποθαρρυνθούν από προβλήματα που τυχόν θα ανάκυπταν κατά την εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος. Αντίθετα θα έπρεπε να επιδιώξουν την καλύτερη συμμετοχή τους στο ξεκίνημα της νέας αυτής εφαρμογής.

Για την υποβοήθηση και υποστήριξη της εφαρμογής αυτής, το Υπουργείο συγκρότησε ομάδα μελέτης από ειδικούς επιστήμονες, στελέχη του Υ.Π.Ε.Σ. Δ.Δ.Α., της ΕΕΤΑΑ και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με σκοπό την κατάρτιση λογιστικού οδηγού για τους Ο. Τ. Α Α' βαθμού.

Ο ανωτέρω λογιστικός οδηγός, το περιεχόμενο του οποίου είναι το ίδιο με αυτό του Π.Δ. 315/99, θα έπρεπε να εφαρμοστεί ενιαία σε όλη την χώρα από όλους τους δήμους έτσι ώστε να μην υπάρχουν διαφοροποιήσεις από δήμο σε δήμο.

Λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος στους Ο. Τ. Α από 1/1/2000 θεωρήθηκε σκόπιμη η χρησιμοποίηση του προσωπικού των Ο. Τ. Α, που είχαν σχετική γνώση του αντικειμένου και ιδιαίτερα των οικονομολόγων – λογιστών, που καταρτίστηκαν στα πλαίσια του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας».

Οι Ο. Τ. Α που τυχόν δεν θα διέθεταν το απαραίτητο εξειδικευμένο προσωπικό μπορούσαν να αναθέσουν τις εργασίες αυτές σε εξωτερικούς συνεργάτες (Ορκωτούς λογιστές, Λογιστικά γραφεία κ. λ. π.) κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 267 του Δ. Κ. Κ, περί ανάθεσης εργασιών. Η ανάθεση των ανώτερων εργασιών θα γινόταν με σχετική σύμβαση μεταξύ του Δήμου και του Λογιστικού γραφείου ύστερα από πρόχειρο διαγωνισμό και με βάση σχετικές προδιαγραφές εκτέλεσης των εργασιών αυτών.

Το Υπουργείο προκειμένου να διευκολύνει την όλη προσπάθεια κατάρτισε πρότυπο τόσο της σχετικής σύμβασης, όσο και των προδιαγραφών των εργασιών που θα εκτελούνταν από τον ανάδοχο.

Επίσης οι Δήμοι θα μπορούσαν να αναθέσουν τις ανωτέρω εργασίες σε υπαλλήλους με σύμβαση μίσθωσης έργου. Τέλος, αναφέρουμε ότι για την οριστική επίλυση του θέματος και την καλύτερη λειτουργία των Ο. Τ. Α., οι Δήμοι θα έπρεπε

στους νέους οργανισμούς να προβλέψουν τη σύσταση θέσεων πτυχιούχων λογιστών και να προκηρύξουν τις θέσεις αυτές μέσα στο έτος 1999.

Για περαιτέρω υποβοήθηση του προγράμματος αυτού , το Υπουργείο διοργάνωσε σεμινάρια για το λογιστικό οδηγό , από ειδικούς επιστήμονες , στα οποία εκπαιδεύτηκαν εκείνοι οι υπάλληλοι που ορίστηκαν από τους Δήμους για την λειτουργία του συστήματος αυτού.

Ανάλογα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν και παρακολούθησαν , οι εκπαιδευόμενοι στο πρόγραμμα κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας σε θέματα Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης , άνεργοι επιστήμονες απόφοιτοι Α. Ε. Ι και Τ. Ε. Ι., που είχαν την λογιστική ως γνωστικό τους αντικείμενο , με σκοπό να βοηθήσουν το δήμο στην εφαρμογή του λογιστικού συστήματος όταν κληθούν απ' αυτόν.

Επιπλέον , το Υπουργείο σύστησε ομάδα από ειδικούς επιστήμονες , με κύριο ρόλο την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος αυτού. Η ομάδα θα παρείχε πληροφορίες, διευκρινίσεις και λύσεις επί των προβλημάτων που θα προέκυπταν κατά την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος.

Όσον αφορά τον εξοπλισμό των δήμων σε υπολογιστικά συστήματα και λογισμικό (Software) για τη μετάβαση αυτού εντάχθηκε στο συνολικό πρόγραμμα μηχανογράφησης των Ο. Τ. Α.. Οι δήμοι που κάνανε την προμήθεια του μηχανογραφικού εξοπλισμού με ίδια ευθύνη , συμπεριλάμβανε στην προμήθεια και το hardware και το λογισμικό (Software) για την εφαρμογή του διπλογραφικού.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι όσοι από τους Ο. Τ. Α είχαν υποχρέωση εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος και η προμήθεια του εξοπλισμού τους θα γινόταν μέσω Περιφερειών , μπορούσαν εφόσον το λογισμικό (software) δεν είχε ενταχθεί στη συνολική προμήθεια , να προβούν στην προμήθεια, με ίδια ευθύνη, μόνο του απαραίτητου λογισμικού για το διπλογραφικό.

Για τις ανωτέρω ενέργειες, οι δήμοι μπορούσαν να υποβάλλουν στις οικίες Περιφέρειες σχετικά τεχνικά δελτία, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν από το Ε.Π.Τ.Α.

Για την προμήθεια του τεχνικού εξοπλισμού (Hardware) και του λογισμικού (software) καθώς και την αμοιβή του λογιστικού γραφείου, το Υπουργείο προέβλεπε να χρηματοδοτήσει από το Ε.Π.Τ.Α τους δήμους που θα εφαρμόζαν το σύστημα. Η χρηματοδότηση αυτή δεν υπέρβαινε τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) κατά περίπτωση.

Κατά την προμήθεια του τεχνικού εξοπλισμού θα έπρεπε να εξετασθεί η δυνατότητα συνδυασμού και συμπληρωματικότητας αυτού με τον τεχνικό εξοπλισμό που χρησιμοποιεί ή θα χρησιμοποιήσει ο Δήμος για τη μηχανοργάνωση των Υπηρεσιών του έτσι ώστε να μη δημιουργηθούν πρόσθετες και μη αναγκαίες δαπάνες.

Το λογισμικό το οποίο προβλεπόταν να χρησιμοποιήσουν οι Δήμοι για την εφαρμογή του Συστήματος θα έπρεπε να εξασφαλίζει την Γενική και Αναλυτική Λογιστική καθώς επίσης και την συμβατότητα αυτής με το Δημόσιο Λογιστικό.

Τέλος, το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα επρόκειτο να λειτουργήσει παράλληλα με το ισχύον λογιστικό σύστημα των Ο. Τ. Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

3.1 ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ

Με την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Ο. Τ. Α., περνάμε σε μια νέα φάση σε ότι αφορά στην παρακολούθηση των οικονομικών των Δήμων κι αυτό γιατί τις αλλαγές στη λογιστική παρακολούθηση δεν μπορούμε να τις δούμε ξεκομμένα από τις νέες απαιτήσεις στην διοίκηση των Ο. Τ. Α.

Σήμερα, είναι απαραίτητη η γνώση όχι μόνο πρωταρχικών οικονομικών πληροφοριών (γνώση της χρηματοοικονομικής θέσης του Δήμου – υποχρεώσεις και απαιτήσεις), αλλά και του αναλυτικού αποτελέσματος.

Απαραίτητη είναι επίσης και η διαμόρφωση ενός Πληροφοριακού Συστήματος Διοίκησης σε ότι αφορά στην ανάγκη για σαφείς αποφάσεις στο έργο του κάθε Δήμου. Αυτό όμως το Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης προϋποθέτει αξιόπιστη και επιστημονική οικονομική πληροφορία, η οποία σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των οικονομικών αριθμοδεικτών , αποτελεί την απαραίτητη βάση για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών αποτελεσματικότητας στο έργο του κάθε Δήμου.

Η εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής μεθόδου στις οικονομικές υπηρεσίες, που αποτελούν την καρδιά του κάθε Δήμου , θα επιφέρει αλλά και θα απαιτήσει αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία του Δήμου, δίνοντας παράλληλα δυνατότητες για το πέρασμα σε ανώτερα επίπεδα οικονομικής διαχείρισης. Πρέπει να γίνει αντιληπτό πως χρειάζεται ουσιαστική αναβάθμιση της λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών των Δήμων και του προσωπικού που τις στελεχώνει.

3.2 ΤΟ ΈΡΓΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ Ο. Τ. Α

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους Δήμους αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα Λογιστικής και η υλοποίησή του απαιτεί σχεδιασμό και οργάνωση.

Οι πρώτες απόψεις για την εφαρμογή του νέου Λογιστικού Συστήματος εμφάνιζαν το όλο Έργο σαν αγορά και λειτουργία ενός μηχανογραφικού λογιστικού προγράμματος. Αυτές οι αρχικές απόψεις συμπληρώθηκαν με την αναγκαιότητα ύπαρξης κάποιου προσωπικού που θα έκανε καταχωρίσεις , αλλά και πάλι οι διαστάσεις του έργου εμφανιζόταν περιορισμένες. Το τελευταίο χρονικό διάστημα ωριμάζει η αντίληψη που αντιμετωπίζει την εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους ΟΤΑ ως ένα μεγάλο και σύνθετο έργο.

Ένα τέτοιο μεγάλο Έργο, με διαστάσεις πανελλαδικές και τοπικές, απαιτεί την ενεργοποίηση του μηχανισμού όλου του Δήμου, ιδιαίτερα σε ορισμένα τμήματα του , όπως είναι η Απογραφή Έναρξης.

Κάτω από αυτή τη λογική είναι αναγκαίο το Δημοτικό Συμβούλιο ή η Δημαρχιακή επιτροπή να συζητήσει για το έργο πρώτα με τα στελέχη του Δήμου, και από κοινού να σχεδιάσουν βήμα – βήμα την εφαρμογή του Έργου εκτιμώντας :

- ✓ Τις δυνατότητες του προσωπικού
- ✓ Τις ανάγκες του σε εκπαίδευση
- ✓ Τη δυνατότητα αξιοποίησης ορισμένων στελεχών σε νέες θέσεις
- ✓ Την πορεία ολοκλήρωσης της μηχανογράφησης του Δήμου.

Τονίζουμε σ' αυτό το σημείο , ότι ο σχεδιασμός του Έργου θα πρέπει να τοποθετηθεί σε βάση χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης , με χρέωση σε συγκεκριμένους ανθρώπους και καθορισμό υπευθύνων Έργου ανά Δήμο.

3.3 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ Ο. Τ. Α ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Τα βήματα που θα απαιτηθούν για την εφαρμογή του έργου , και τα οποία θα αναλύσουμε στη συνέχεια , έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά , παρά τη διαφορετικότητα του κάθε Δήμου. Οι παράγοντες που επιδρούν στα απαιτούμενα βήματα και επηρεάζουν τη γρήγορη ή αργή μετάβαση είναι οι εξής :

- 1 Το ισχύον νομικό πλαίσιο** που καθορίζει τη συνύπαρξη του Λογιστικού των Ο.Τ. Α και του Διπλογραφικού Συστήματος. Με βάση όσα ισχύουν σήμερα το Λογιστικό των Ο. Τ. Α λειτουργεί πλήρως και παράλληλα με το Διπλογραφικό Σύστημα . μάλιστα η παρακολούθηση του προϋπολογισμού του Δήμου θα γίνεται και Διπλογραφικά μέσω λογαριασμών τάξεως (πληροφοριακοί λογαριασμοί του Διπλογραφικού Συστήματος). Η συνύπαρξη των δύο Λογιστικών Συστημάτων (Λογιστικού των Ο. Τ. Α και Διπλογραφικού) , θα βοηθήσει στο να μην «αναστατωθεί » η σημερινή λειτουργία των υπηρεσιών και θα εξασφαλίσει την ομαλή μετάβαση στο Διπλογραφικό.

- 2 Η κατάσταση του ανθρώπινου δυναμικού** όσον αφορά στη γνώση του Διπλογραφικού Συστήματος. Στο σημείο αυτό πρέπει να εκτιμηθούν δυο παράμετροι :
 - Α.** Το προσωπικό των οικονομικών υπηρεσιών των Δήμων δεν έχει την εμπειρία λειτουργίας Διπλογραφικού Συστήματος , ενώ και όσοι το γνωρίζουν έχουν αποξενωθεί από αυτό , αφού η δουλειά όμως γίνεται με το Απλογραφικό Λογιστικό των Ο. Τ. Α
 - Β.** Το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό όμως θα αποτελέσει τον κορμό και την ατμομηχανή υλοποίησης του Έργου εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος , και γι' αυτό το λόγω θα πρέπει να του παρασχεθεί κάθε βοήθεια.

3. Το επίπεδο μηχανογράφησης του Δήμου.

Η ύπαρξη υποδομής για τη μηχανογραφική παρακολούθηση τομέων των οικονομικών διαδικασιών παίζει καθοριστικό ρόλο στην πορεία υλοποίησης του προγράμματος :

- ✓ Είναι απαραίτητο να υπάρχει μηχανογράφηση στις προμήθειες για την καταχώρηση των αναλαμβανομένων υποχρεώσεων και των τιμολογίων , έτσι ώστε οι καταχωρήσεις να ενημερώνουν το Διπλογραφικό
- ✓ Το επίπεδο μηχανογράφησης τμημάτων των προσόδων σε συνδυασμό με την ταμειακή υπηρεσία , θα καθορίζει το επίπεδο αυτόματης ενημέρωσης του Διπλογραφικού.
- ✓ Η αλληλοενημέρωση όλων αυτών των τμημάτων μηχανογραφικής παρακολούθησης δίνει τη δυνατότητα : τα έσοδα να χρεώνουν (βεβαιώνουν) τους δημότες και το ταμείο με την είσπραξη των οφειλών να ξεχρεώνει (πιστώνει) τους δημότες. Ο προϋπολογισμός να ενημερώνεται από το ταμείο με τα πληρωθέντα και κατ' επέκταση το ταμείο με τις πληρωμές να εξοφλεί τους προμηθευτές
- ✓ Ιδιαίτερα για τους Δήμους με υποχρέωση τήρησης Αναλυτικής Λογιστικής , η μηχανογράφηση των αποθηκών (πέραν των άλλων λειτουργιών του δήμου) αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την εφαρμογή της Αναλυτικής Λογιστικής.

4. Το μέγεθος του Δήμου

Εννοείται ότι η πολυπλοκότητα των διαδικασιών και κατ' επέκταση τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι διαφορετικά και ανάλογα με το μέγεθος του Δήμου.

Για παράδειγμα : ένας νεοσύστατος Δήμος με ικανό αριθμό δημοτικών καταστημάτων πρέπει να λειτουργήσει τη λογιστική των υποκαταστημάτων, ένας Δήμος μικρός με αντίστοιχου μεγέθους προϋπολογισμό, δε θα έχει να αντιμετωπίσει τον όγκο των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ένας Δήμος με προϋπολογισμό δισεκατομμυρίων, με διαφορετική διάρθρωση υπηρεσιών, με πολλές διευθύνσεις και με το γνωστό πρόβλημα της « κατάτμησης » των γνωστικών αντικειμένων ανάμεσα στο προσωπικό.

5. Το επίπεδο τήρησης των διαδικασιών στην αλυσίδα των οικονομικών Υπηρεσιών

- Η λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών απαιτεί την τήρηση ορισμένων διαδικασιών που έχουν σχέση με τον έλεγχο νομιμότητας της δαπάνης , αλλά και με διαδικασίες ελέγχου (όπως η τήρηση του βιβλίου ανειλημμένων υποχρεώσεων για τον έλεγχο της υπέρβασης της δαπάνης). Στις περισσότερες περιπτώσεις των Δήμων , πολλές από τις διαδικασίες αυτές δεν τηρούνται ολοκληρωμένα.
- Η τήρηση συγκεκριμένων διαδικασιών επιδρά σημαντικά στη σωστή εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος. Για παράδειγμα : η παρακολούθηση του προϋπολογισμού θα γίνεται με διπλογραφικές εγγραφές , εάν όμως ο Δήμος δεν τηρεί την διαδικασία της ανάληψης δαπάνης , δεν θα μπορεί να αποτυπώνει ένα κομμάτι της παρακολούθησης του προϋπολογισμού με Διπλογραφικό τρόπο.
- Επιπλέον είναι έκδηλο ότι το καλό επίπεδο λειτουργίας του λογιστικού των Ο. Τ. Α , είναι καθοριστικός παράγοντας στην σωστή μετάβαση στο Διπλογραφικό Σύστημα. Ένα παράδειγμα αρκεί για να γίνει κατανοητή αυτή η διάσταση : η καταχώριση του παραστατικού του προμηθευτή είναι βασικός όρος λογιστικής λειτουργίας στο Διπλογραφικό Σύστημα και δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα σε εκείνον τον Δήμο, ο οποίος σήμερα δεν μπορεί να συγκεντρώσει άμεσα τα παραστατικά που λαμβάνει από τους προμηθευτές του.

6. Η ύπαρξη Ταμειακής Υπηρεσίας

- Για τη λειτουργία του Διπλογραφικού Συστήματος είναι αναγκαία η ύπαρξη Ταμειακής Υπηρεσίας. Αν δεν υπάρχει το ταμείο, δεν μπορούν να εμφανίζονται λογιστικά οι ταμειακές εγγραφές (εισπράξεις – πληρωμές) , οι οποίες είναι απαραίτητες στο Διπλογραφικό Σύστημα.
- Το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται στο βαθμό που ο ελεγκτής εσόδων στην Δ. Ο.Υ είναι συνδεδεμένος μηχανογραφικά με το Δήμο και με αυτό τον τρόπο υπάρχει η δυνατότητα να ενημερώνεται το Διπλογραφικό.
- Πάντως θα λέγαμε πως η σύσταση Ταμειακής Υπηρεσίας είναι όρος για την λειτουργία του Διπλογραφικού , ενώ βοηθάει γενικότερα το Δήμο στον οικονομικό προγραμματισμό του και στη διαχειριστική του αυτοτέλεια.

7. Η λειτουργία οργανωμένης αποθήκης

Ο τρόπος που επιδρά η λειτουργία οργανωμένης αποθήκης στη διαδικασία υλοποίησης της εφαρμογής του Διπλογραφικού είναι διπλός :

10. Ο ουσιαστικός λόγος ύπαρξης της αποθήκης , αφορά στην παρακολούθηση των αποθεμάτων σαν βασικό στοιχείο για τη διαμόρφωση του κόστους και κατ' επέκταση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Δήμου. Δεν μπορούμε να μιλάμε για λειτουργία Αναλυτικής Λογιστικής δίχως την άρτια και ολοκληρωμένη λειτουργία της αποθήκης του Δήμου

20. Επιπλέον , η αποθήκη λειτουργεί και για την μηχανογραφική σύνδεση των εγγραφών του Λογιστικού των Ο. Τ. Α με το Διπλογραφικό.

Θα πρέπει ωστόσο να αναφέρουμε ότι η λειτουργία οργανωμένης αποθήκης δεν είναι προαπαιτούμενο για την έναρξη του Διπλογραφικού Συστήματος .

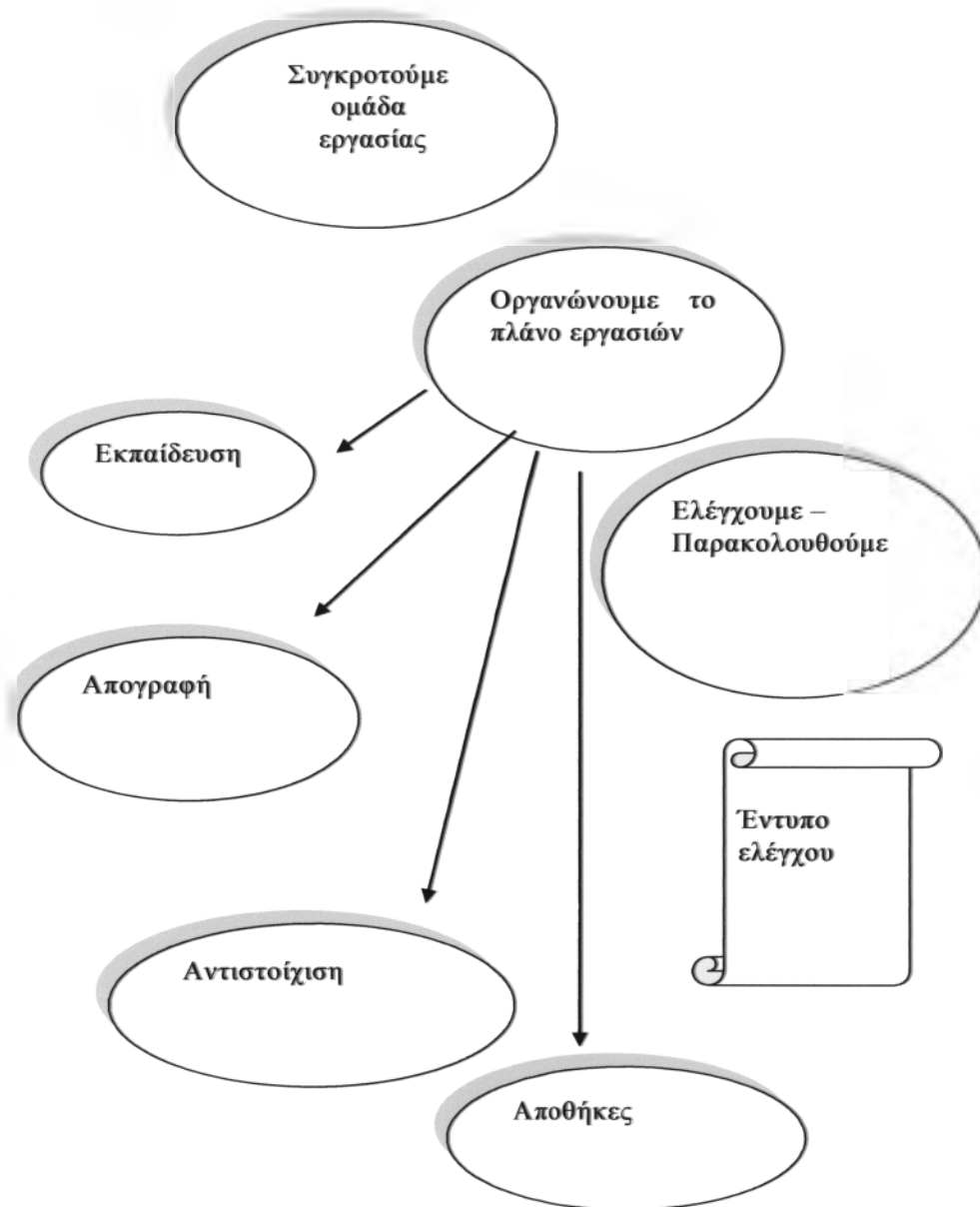
3.4 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού στο Δήμο απαιτεί :

- **Το σχεδιασμό και την οργάνωση του Έργου,**
- **Την καταγραφή των δυνάμεων που θα εμπλακούν**
- **Την ενημέρωση και εκπαίδευσή τους**
- **Το συντονισμό των ενεργειών βήμα – βήμα και την παρακολούθηση της προόδου.**

Σχηματικά με το παρακάτω σχεδιάγραμμα γίνεται μια προσπάθεια απεικόνιση των ενεργειών στην εκτέλεση του Έργου.

Πώς οργανώνουμε τη δουλειά μας

3.5 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Για την απάλειψη των αδυναμιών και μειονεκτημάτων του απλογραφικού λογιστικού συστήματος, η Κυβέρνηση στα πλαίσια συγκρότησης ενός σύγχρονου Διαχειριστικού Οικονομικού Λογιστικού Συστήματος ικανού να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως αυτές διαμορφώνονται μετά το Ν.2539/1997 αποφάσισε την καθιέρωση της Διπλογραφικής Λογιστικής Μεθόδου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

Με το νέο Λογιστικό – Οικονομικό – Διαχειριστικό Σύστημα, εξασφαλίζονται τα παρακάτω :

- Η παροχή ορθών οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών, προς τα πολιτικά και διοικητικά όργανα των Ο. Τ. Α, για την αποτελεσματική άσκηση διοίκησης και ορθής οικονομικής πολιτικής
- Η δυνατότητα κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων (προϋπολογισμός, απολογισμός, ισολογισμός, ταμειακός προγραμματισμός).
- Η απλούστερη και αποτελεσματική άσκηση κάθε είδους ελέγχων, όπως διαχειριστικών, φορολογικών, ελεγκτικών κλπ.
- Σύγχρονες μέθοδοι διεξαγωγής της λογιστικής και οικονομικής δραστηριότητας, μέσο πληροφοριακών συστημάτων.
- Καλύτερη και ορθολογικότερη λογιστική και διαχειριστική οργάνωση και μείωση του σχετικού λειτουργικού κόστους.
- Ευχερής συγκέντρωση πληροφοριών, δυνατότητα συγκρίσεων και σχηματισμού δεικτών λειτουργικής και αναπτυξιακής σημασίας.
- Πλήρη και ορθή κοστολόγηση των έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α.
- Πλήρης διαφάνεια στο όλο διαχειριστικό σύστημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3.6 ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Ας εξετάσουμε αναλυτικά τα βήματα που απαιτούνται ούτως ώστε να πραγματοποιήσει ο Δήμος , για να ολοκληρώσει τα στάδια προετοιμασίας στην εφαρμογή της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου.

3.6.1 ΒΗΜΑ 1⁰

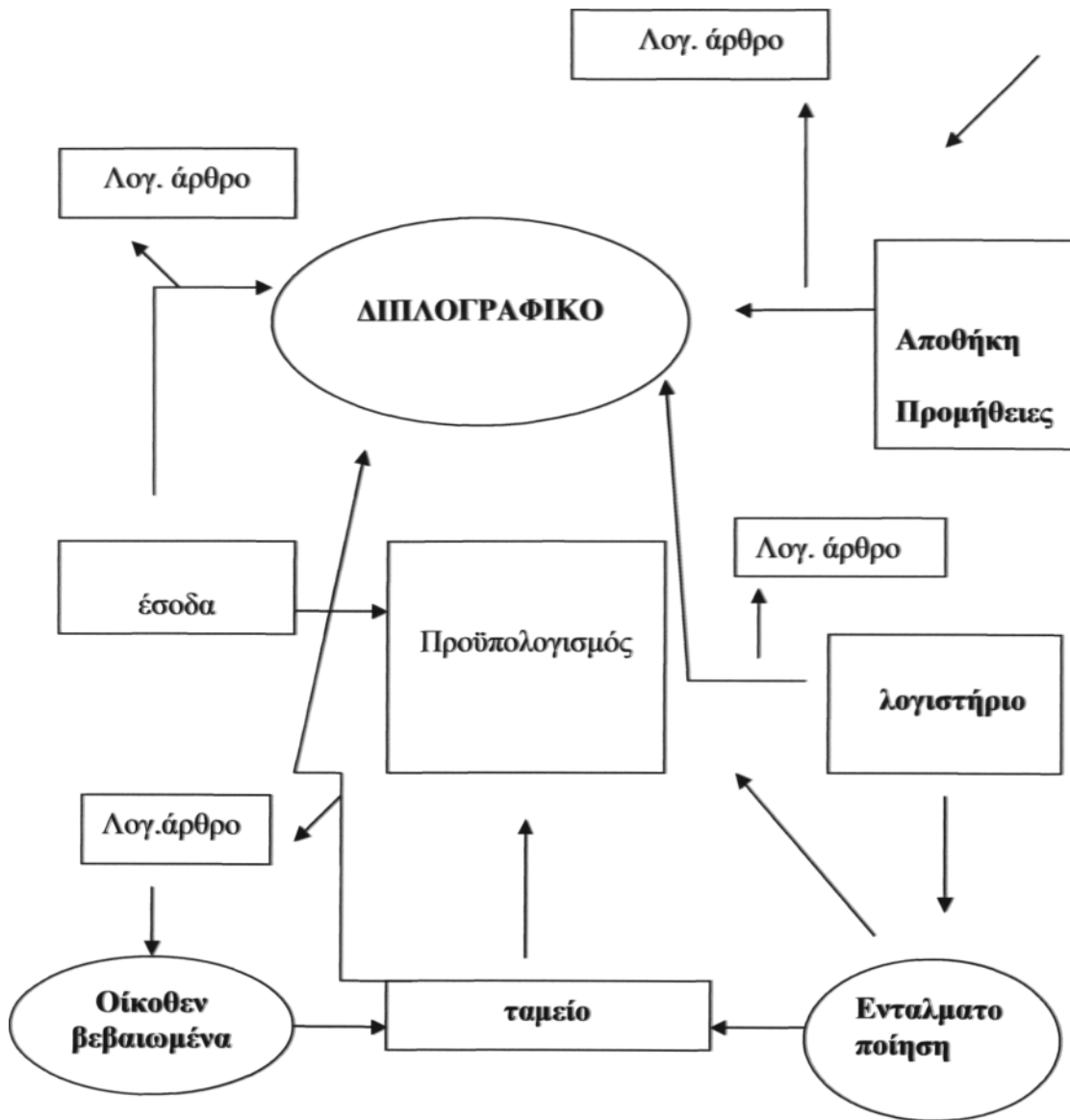
3.6.1 .1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η λειτουργία του Διπλογραφικού θα γίνεται παράλληλα με την υπάρχουσα λειτουργία του Λογιστικού των Ο. Τ. Α.. Στη βάση αυτή πρέπει να ληφθούν υπόψη ότι :

- Δεν ανατρέπεται η όλη λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου. Συνεχίζονται οι γνωστές διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού , οι διαδικασίες προμηθειών , βεβαίωσης και είσπραξης εσόδων.
- Για τη πρώτη περίοδο μέχρι τη λειτουργία του Διπλογραφικού , απαιτείται να εκτελεσθούν μια σειρά ενεργειών παράλληλα με την καθημερινή λειτουργία των Υπηρεσιών.
- Για να μην υπάρξει αναστάτωση και για να υλοποιηθεί έγκαιρα και σωστά το Διπλογραφικό πρέπει να αντιμετωπιστεί η εφαρμογή του Έργου από μια ειδική ομάδα υπαλλήλων.

Για να δούμε παραστατικά το ρόλο και το έργο της ομάδας εργασίας χρειάζεται να κατανοήσουμε το νέο περιβάλλον που δημιουργείται μέσα στο Δήμο με την εφαρμογή του Διπλογραφικού στην πρώτη φάση. *σχήμα 3¹*

Πίνακας ροής εργασιών οικονομικών Υπηρεσιών

Ι. Σ. Καραγιάνης, « Το οικονομικό διαχειριστικό λογιστικό σύστημα των δήμων ». Εκδόσεις Γ. Μ. Καραναστάση, ΑΘΗΝΑ 2002

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι η ενημέρωση του Διπλογραφικού Συστήματος θα γίνεται παράλληλα με τη λειτουργία του σημερινού του Λογιστικού των Ο. Τ. Α, και ότι οι λειτουργίες που γίνονται σήμερα δεν καταργούνται, αλλά αναβαθμίζονται.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι δεν αναστατώνονται όλες οι υπηρεσίες, δεν χρειάζεται όλοι να « γίνουν λογιστές », αλλά αρκεί μια Ομάδα Εργασίας να παρακολουθεί και να διεκπεραιώνει τις λογιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το Π. Δ. 315/ 99.

3.6.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.6.2.1 Ποιοι Συμμετέχουν

Στην ομάδα εργασίας συμμετέχουν οι υπάλληλοι από τα αντίστοιχα τμήματα των οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι είναι οι συνδεδετικοί κρίκοι των αναλυτικών εργασιών του Λογιστικού των Ο. Τ. Α με το Διπλογραφικό. Απαιτείται, ο επικεφαλής να είναι αποδεδειγμένος από άλλες εργασίες.

3.6.2.2 Αντικείμενο

Η ομάδα εργασίας θα αναλάβει :

- Να καταγράψει την υπάρχουσα κατάσταση του Δήμου
- Να σχεδιάσει και να οργανώσει την εφαρμογή του Έργου
- Να παρακολουθεί σε συνεργασία με τη Διοίκηση του Δήμου την υλοποίηση της εφαρμογής του Διπλογραφικού.
- Να επικοινωνεί με τις διευθύνσεις για τις απαιτούμενες ενέργειές τους , όσον αφορά στην εφαρμογή του Συστήματος
- Να τηρεί και να εκτυπώνει τα βιβλία του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος καθώς και κάθε λογιστική υποχρέωση που απορρέει από τις σχετικές διατάξεις (Π. Δ. 315/99 , Κ. Β. Σ κλπ.)

- Να επικοινωνεί για λογιστικά θέματα με την Ομάδα Διοίκησης Έργου στο ΥΠ. ΕΣ. Δ. Δ. Α ή με αντίστοιχες αποκεντρωμένες ομάδες , που θα δημιουργηθούν σε περιφερειακό επίπεδο.
- Να συμπληρώνει και να αποστέλλει Αναφορές Προόδου της εφαρμογής όταν ζητούνται από τα αρμόδια όργανα. Μια αναφορά αυτής της μορφής είναι το Ερωτηματολόγιο που θα αποσταλεί στους Δήμους από την Ομάδα Διοίκησης Έργου στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
Η ομάδα εργασίας θα πρέπει να συνεδριάζει τακτικά, να καθορίζει πλάνα εργασίας και να παρακολουθεί την υλοποίηση του.

3.7 ΒΗΜΑ 2⁰

3.7.1 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για να ξεκινήσουν , ο Δήμος θα πρέπει να γνωρίζει ορισμένα στοιχεία, με βάση τα οποία θα σχεδιάσει το πλάνο της δουλειάς του. Η καταγραφή είναι η συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών που χρειάζεται για την οργάνωση του Έργου.

Τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στο έργο του είναι τα ακόλουθα :

3.7.1.1 Οικονομικά στοιχεία για να δούμε το μέγεθος του Δήμου

- Το ύψος του προϋπολογισμού, των τακτικών εσόδων του Δήμου, τα οποία εκτός των άλλων εμφανίζουν την υποχρέωση του Δήμου να τηρεί ή όχι Αναλυτική Λογιστική.
- Οι βασικές οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου, οι οποίες καθορίζουν τις αναγκαίες οικονομικές πληροφορίες και τους λογαριασμούς που θα τις απεικονίζουν.
- Ειδικές οικονομικές δραστηριότητες που δεν συναντώνται συχνά , όπως για παράδειγμα η εκμετάλλευση σφαγείων, μαρίνων, ζωολογικού κήπου, ο χαρακτήρας των οποίων απαιτεί ιδιαιτερότητα στη λογιστική παρακολούθηση.

3.7.1.2 Η δομή και η λειτουργία του Δήμου για την ορθολογική απεικόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων

- Το οργανόγραμμα των υπηρεσιών, που απεικονίζει τη διάρθρωση του Δήμου και βοηθά στην κοστολογική διαμόρφωσή του.
- Ποιοι υπάλληλοι και με ποιο τρόπο θα επηρεαστούν με την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος.
- Η ύπαρξη Ταμειακής Υπηρεσίας και η πιθανώς απαιτούμενη δημιουργία της.
- Ο σημερινός ρόλος του γραφείου προμηθειών και οι απαιτούμενες αναδιαρθρώσεις στη λειτουργία του.
- Η ύπαρξη , η στελέχωση και η λειτουργία των αποθηκών του Δήμου.

3.7.1.3 Το επίπεδο λειτουργίας των διαδικασιών του λογιστικού των Ο. Τ. Α

- Η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται για την εκτέλεση του προϋπολογισμού (έκθεση ανάληψης δαπάνης κλπ.).
- Η γνώση και η τήρηση των διαδικασιών των οικονομικών υπηρεσιών, όπως είναι οι έγκαιρες διαδικασίες βεβαίωσης εσόδων ή οι ολοκληρωμένες διαδικασίες προμηθειών .

3.7.1.4 Η εμπειρία του προσωπικού στο Διπλογραφικό Σύστημα για να συγκροτηθεί η ομάδα των ανθρώπων που θα ασχοληθούν με την εφαρμογή του.

- Πόσοι και ποιοι υπάλληλοι έχουν πτυχίο οικονομικών – λογιστικών σχολών.
- Αν υπάρχει προσωπικό με γνώσεις λογιστικής.
- Πόσοι συνάδελφοι έχουν πάρει μέρος στα Σεμινάρια του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης για το Διπλογραφικό Σύστημα.

3.7.1.5 Στοιχεία που βοηθούν στην καταγραφή της περιουσία του Δήμου

- Εάν ο Δήμος έχει κτηματολογηθεί.
- Εάν υπάρχει και τηρείται το βιβλίο περιουσίας.
- Εάν υπάρχουν παλαιά αρχεία καταγραφής.

3.8 ΒΗΜΑ 3⁰

3.8.1 ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΈΝΑΡΞΗΣ

Λέγοντας Ισολογισμό Έναρξης εννοούμε την αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου κατά τη στιγμή έναρξης εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος (1/1/2000-2001), μέσα από λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής.

Εννοούμε – με άλλα λόγια - την απογραφή έναρξης των οικονομικών του στοιχείων :

3.8.1.1 Ποιο είναι το ενεργητικό του Δήμου, δηλαδή :

- Ποια είναι η πάγια περιουσία του
- Ποια είναι κατά την έναρξη η ποσότητα και η αξία των αποθεμάτων του
- Ποιες είναι οι απαιτήσεις που έχει από τρίτους (δημότες, φορείς, επιχειρήσεις)
- Πόσα και ποια είναι τα χρηματικά διαθέσιμα (το ταμείο και τα χρήματα στις τράπεζες)

3.8.1.2 Ποια είναι τα στοιχεία του Παθητικού, δηλαδή :

- Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του Δήμου (προμηθευτές, εφορία, ασφαλιστικοί οργανισμοί κλπ.)
- Ποια είναι η καθαρή του θέση, έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση από τη εξίσωση :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (-) ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (=) ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

3.8.2 ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΈΝΑΡΞΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΈΝΑΡΞΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το Διπλογραφικό Σύστημα εμφανίζει την συνολική οικονομική κατάσταση του Δήμου ανά πάσα στιγμή. Ο Δήμος κατά τη στιγμή έναρξης του Διπλογραφικού δε μπορεί παρά να παρουσιάζεται με την οικονομική του κατάσταση την συγκεκριμένη χρονική στιγμή, μιας και δεν δημιουργείται εκείνη τη στιγμή, αλλά παρουσιάζεται σαν αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης οικονομικής πορείας.

Η Απογραφή Έναρξης είναι αναγκαία για να διαμορφωθεί ο Ισολογισμός Έναρξης, ο οποίος αποτελεί ένα στάδιο στην πορεία του Δήμου σαν οικονομική μονάδα.

Ας δούμε σχηματικά τα στάδια της οικονομικής πορείας του Δήμου από χρόνο σε χρόνο :

Ισολογισμός 31/12/XX		Ισολογισμός 31/12/XX+1		Ισολογισμός 31/12/XX+2
	Μεταβολές από 31/12/XX Έως 31/12/XX+1		Μεταβολές από 31/12/XX+1 Έως 31/12/XX+2	

Πίνακας 3.1

Οι μεταβολές ανάμεσα στην αρχή και το τέλος του οικονομικού έτους διαμορφώνουν μια νέα οικονομική κατάσταση που αποτυπώνεται με νέο Ισολογισμό. Ο νέος ισολογισμός ενσωματώνει το αποτέλεσμα της οικονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, αποτέλεσμα αρνητικό ή θετικό, κέρδος ή ζημιά, πλεόνασμα ή έλλειμμα.

Δεν είναι δυνατόν λοιπόν να υπάρξει οικονομικό αποτέλεσμα εάν δεν ξεκινήσει από μια βάση, από την Απογραφή Έναρξης.

3.8.3 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΈΝΑΡΞΗΣ

Για να μπορέσει ένας δήμος να έχει ιστορική συνέχεια και αποτέλεσμα πρέπει να διαμορφώσει καταρχήν την Απογραφή Έναρξης του Δήμου. Στην ουσία έχει να διαμορφώσει έναν πίνακα , τον Ισολογισμό Έναρξης , όπως αυτός αποτυπώνεται σχηματικά στο επόμενο σχεδιάγραμμα :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ		Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		Κεφάλαιο	Α (I)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	Γ (I)	Διαφορές αναπαρ/γης	Α (II)
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	Γ (II)		
Συμμετοχές και άλλες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	Γ (III)	Αποθεματικά κεφάλαια	Α (IV)
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		Αποτελέσματα σε νέο	Α (V)
Αποθέματα	Δ (I)	Ποσά περιορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	Α (VI)
Απαιτήσεις	Δ (II)	Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
Χρεόγραφα	Δ (III)	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Διαθέσιμα	Δ (IV)	Μακροπρόθεσμες	Γ (I)
		Βραχυπρόθεσμες	Γ (II)
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
Χρεωστικοί λογαριασμοί τάξεως		Πιστωτικοί λογαριασμοί τάξεως	

Πίνακας 3.2

Η διαδικασία διαμόρφωσης του Ισολογισμού Έναρξης καθορίζεται από το κλαδικό λογιστικό σχέδιο για τους Ο. Τ. Α :

Το Π. Δ. 315/99 (π. 1.1.108) σχετικά με τη διαδικασία σύνταξης της Απογραφής Έναρξης ενός Δήμου προβλέπει τα ακόλουθα :

- Η Απογραφή να διενεργηθεί από επιτροπή που θα συγκροτήσει ο Δήμος με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και έπειτα από εισήγηση της Οικονομικής Υπηρεσίας και του Δημάρχου ή του νομίμου αναπληρωτή του. Η απόφαση θα καθορίζει και τη σύνθεση της επιτροπής .
- Η επιτροπή θα συντάξει έκθεση για την Απογραφή Έναρξης την οποία θα υποβάλλει για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να διατάξει οποιοδήποτε έλεγχο ή επαλήθευση της έκθεσης απογραφής με απόφασή του.
- Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που θα καταγραφούν , όπως και τα χρηματικά διαθέσιμα πρέπει να αποδεικνύονται με νόμιμα δικαιολογητικά και τυχόν άλλες καταχωρήσεις που υπάρχουν στα βιβλία του Δήμου
- Τα δεδομένα της απογραφής θα καταχωρηθούν στους οικείους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής
- Οποιοσδήποτε διαφορές στην Απογραφή Έναρξης , ποσοτικές ή αξιακές που θα προκύψουν από μεταγενέστερο έλεγχο της Απογραφής μπορούν να καταχωρηθούν στους αντίστοιχους λογαριασμούς , αφού εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο. Το ίδιο θα γίνει και για τις διαφορές που θα προκύψουν από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των επόμενων τριών χρήσεων.

3.8.3.1 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΈΝΑΡΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Λογαριασμός	Είδος Απογραφής	Χρονοδιάγραμμα
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
10 - 17	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	Μέχρι 2 ^ο μήνα επόμενου έτους
18	Εγγυήσεις που έχουν δοθεί	
18	Συμμετοχές σε δημοτικές – διαδημοτικές επιχειρήσεις	Τον 5 ^ο μήνα του επόμενου έτους
20 - 28	Απογραφή αποθεμάτων έναρξης	Την 31/12 ποσοτική απογραφή & μέχρι τον 2 ^ο μήνα αξιακή απογραφή
30	Απαιτήσεις από φόρους – τέλη – επιδοτήσεις κλπ.	Τον 2 ^ο μήνα του επόμενου έτους και μετά την 31/1
	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
40	Διαμόρφωση κεφαλαίου	Η τελευταία εργασία
45	Δόσεις δανείων	Μετά την 28/2 του επόμενου έτους
45.90	Ληφθείς εγγυήσεις	Μέσα στο πρώτο 2μηνο του επόμενου έτους
50	Προμηθευτές	Μετά την 28/2 και μέσα στον τρίτο μήνα του επόμενου έτους
52	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε τράπεζες	Μέσα στο 2 ^ο μήνα του επόμενου έτους
53	Οφειλές προς το προσωπικό	Μέσα στο πρώτο 15ήμερο του Ιανουαρίου
53.20	Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	Μετά την 31/1 του επόμενου έτους και μέσα στον 2 ^ο μήνα
53.90	Δικαιούχοι επιταγών που δεν έχουν εμφανιστεί	Μετά την 28/2 και μέσα στον 3 ^ο μήνα

1. Τα στοιχεία του κεφαλαίου προέρχονται από σημειώσεις του Σ. Καραγιάνη σχετικά με την Απογραφή Έναρξης του Δήμου που δόθηκαν σε σχετικό σεμινάριο.

54	Οφειλές προς την εφορία	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
54.03	Φόροι – τέλη αμοιβών προσωπικού	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
54.04	Φόροι – τέλη αμοιβών τρίτων	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
54.09	Λοιποί φόροι - τέλη	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
54.99	Φόροι – τέλη προηγούμενων χρήσεων	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
55	Οφειλές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς	Στο δεύτερο 15ήμερο του Ιανουαρίου
	Σύνταξη έκθεσης προς το Δημοτικό Συμβούλιο	Τον 5 ^ο μήνα του επόμενου έτους

Πίνακας 3.3 ²

2. οδηγός για την διενέργεια της Απογραφής Έναρξης , Φεβρουάριος 2001 , ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α

3.8.3.2 Πρακτικά θέματα που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την Απογραφή :

1. Οργάνωση της Απογραφής

- Μετά τη σύσταση της επιτροπής Απογραφής , πρώτο ζήτημα είναι να προσδιορισθούν : Ποιοι θα απογράψουν και πώς.
- Από πού θα αντλήσει στοιχεία για την Απογραφή και ειδικότερα την αποτίμηση των παγίων.
- Με ποια έντυπα θα γίνει η καταγραφή. Τα έντυπα πρέπει να βοηθούν στη σύνταξη του μητρώου παγίων , δηλαδή να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που χρειάζονται.
- Τέλος, ένα ζήτημα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει είναι το « Τι θα κάνει με τα κατεστραμμένα πάγια ».

2. Καταγραφή όλης της πάγιας περιουσίας

- Η προσπάθεια που θα καταβάλλει έτσι ώστε να μην διαφύγουν της Απογραφής κάποια περιουσιακά στοιχεία
- Για την διαπίστωση της πληρότητας της Απογραφής θα πρέπει να συνταχθούν πρωτόκολλα καταμέτρησης , τα οποία θα υπογραφούν και θα αρχειοθετηθούν από το Δήμο , έτσι ώστε σε κάθε χρονική στιγμή να είναι δυνατή η απόδειξη ότι η Απογραφή πραγματοποιήθηκε με επιμέλεια.

3. Νομική επεξεργασία των Απογραμμένων στοιχείων

- Το πιθανότερο είναι να προκύψουν διάφορα θέματα σχετικά με την κυριότητα ακινήτων και χρειάζεται η Απογραφή να συμβάλλει στην επίλυση σχετικών θεμάτων. Τα θέματα που θα προκύψουν θα είναι σίγουρα γύρω από το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων. Μέχρι σήμερα έχει γίνει φανερό πως αρκετά ακίνητα βρίσκονται σε καθεστώς αμφισβήτησης ή εμφανίζονται δίχως τίτλους ιδιοκτησίας. Αρκετά θέματα προκύπτουν επίσης γύρω από το ιδιοκτησιακό καθεστώς της κοινόχρηστης περιουσίας.
- Επιπλέον χρειάζεται να εμφανιστούν τα βάρη των ακινήτων, για τα οποία μόνο ο νομικός του Δήμου είναι σε θέση να δώσει τις σωστές πληροφορίες. Απαιτείται βεβαίωση του οικείου υποθηκοφυλακείου , όπου να εμφανίζονται τα βάρη επί των ακινήτων του Δήμου.

4. Αποτίμηση της πάγιας περιουσίας

- Τα ακίνητα θα αποτιμηθούν με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών.
- Τα λοιπά πάγια θα αποτιμηθούν στην τρέχουσα αξία τους.

5. Καταγραφή και Αποτίμηση των παγίων στοιχείων κοινής χρήσης

- Η Απογραφή των κοινοχρήστων παγίων στοιχείων θα πρέπει να περιληφθεί στην έκθεση απογραφής σε ειδικό χώρο.
- Τα πάγια αυτά που έχουν αποκτηθεί ή κατασκευαστεί μέχρι 31/12/1987 θα αποτιμηθούν με 1 δρχ. (για απογραφή 31/12/1999).
- Όσα έχουν αποκτηθεί από 1/1/1988 (για απογραφή 31/12/1999) θα αποτιμηθούν στο συνολικό κόστος κατασκευής τους υποτιμημένο κατά 1/12 για κάθε έτος απόκτησης μέχρι 31/12/1999.

Τα ακίνητα που θα βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής τους θα αποτιμηθούν στο κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία με την οποία θα γίνει η απογραφή.

6. Καταγραφή , χωρίς αποτίμηση , των περιουσιακών στοιχείων που δεν ανήκουν ιδιοκτησιακά στο Δήμο , αλλά σε τρίτους.

- Τα περιουσιακά στοιχεία που ευρίσκονται στα χέρια του Δήμου προς χρήση θα καταγραφούν , αλλά δεν θα αποτιμηθούν. Θα εμφανιστούν σε λογαριασμούς τάξεως με αξία μνείας (1 δρχ.).

7. Ομαδοποίηση των παγίων στοιχείων κατά λογαριασμό.

- Σταδιακά θα πρέπει να ομαδοποιούνται τα ποσά ανά λογαριασμό , μέσω της καταχώρησής τους στο μητρώο παγίων , και συνολικά να ενημερώνονται οι αντίστοιχοι λογαριασμοί της πρώτης ομάδας της Γενικής Λογιστικής.
- Η ομαδοποίηση αυτή θα γίνει με βάση τη διάταξη του Λογιστικού Σχεδίου, ως εξής :

	Λογ / σμός	Αξία κτήσης	Αποσβέσεις	Αναπόσβευστη Αξία
10	Γήπεδα			
11	Ακίνητα			
12	Μηχ / τα			
13	Μεταφ. Μέσα			
14	Έπιπλα			
15	Έργα			
16	Ασώμ. Ακιν /ς			
17	Κοινόχρηστοι			

8. Έγκριση της Απογραφής από το Δημοτικό Συμβούλιο

Η επιτροπή Απογραφής θα εισηγηθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο την Απογραφή με έκθεση που θα υποβάλλει στη συνεδρίασή του. Το Δ. Σ. θα κληθεί να αποφασίσει επί της έκθεσης , να την συμπληρώσει ή να την διορθώσει και τελικά να την εγκρίνει , ως την απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης του Δήμου κατά την έναρξη εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος.

9. Καταχώρηση των παγίων στοιχείων στο μητρώο παγίων.

Η καταχώρηση στο μητρώο παγίων θα γίνεται σταδιακά με τη συγκέντρωση και αποτίμηση των παγίων στοιχείων. Η ενημέρωση του μητρώου πριν από την έγκριση της απογραφής θα βοηθήσει στην εξαγωγή σωστών στοιχείων για τις αποσβέσεις , ενώ θα βοηθήσει και στη σύνταξη των συνοδευτικών εντύπων που θα επισυνάψουμε στην εισήγηση της επιτροπής.

Με την έγκριση της Απογραφής από το Δημοτικό Συμβούλιο το μητρώο παγίων θα είναι επίσημο και θα μπορεί να εκτυπωθεί σε θεωρημένο βιβλίο.

3.9 ΒΗΜΑ 4⁰

3.9.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ

Κατά τη φάση αυτή διαμορφώνετε το συγκεκριμένο Λογιστικό Σχέδιο του Δήμου και αντιστοιχίζονται οι κωδικοί του Λογιστικού των Ο. Τ. Α με τους κωδικούς του Διπλογραφικού Συστήματος :

- **Συγκρότηση – εξειδίκευση του Λογιστικού Σχεδίου του Δήμου.**
Το κλαδικό λογιστικό σχέδιο χρειάζεται εξειδίκευση για τον εκάστοτε Δήμο, πιο συγκεκριμένα :
 - Κωδικοποίηση των έργων.
 - Διαχωρισμό των επιχορηγήσεων σε εκείνες που χορηγούνται για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών και σε εκείνες που χορηγούνται για την κατασκευή έργων.
 - Διαμόρφωση λογαριασμών για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων πληροφοριακών αναγκών του Δήμου.

Η διαμόρφωση του συγκεκριμένου Λογιστικού Σχεδίου στο Δήμο βοηθά στην εξοικείωση του δυναμικού του Δήμου με πρακτικά θέματα εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος (ποιους κωδικούς και σε ποιες περιπτώσεις τους χρησιμοποιεί για την αποτύπωση κωδικών του προϋπολογισμού), καθώς και στην αφομοίωση βασικών θεμάτων του Διπλογραφικού Συστήματος.

Με τη διαδικασία αυτή γίνονται επισημάνσεις για τη δημιουργία νέων κωδικών στο κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο, όπως και παρατηρήσεις για τυχόν διορθώσεις που χρειάζεται να γίνουν στη σημερινή κωδικοποίηση του κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, πάντα μέσα από τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις των ιδιομορφιών του εκάστοτε Δήμου.

- Στην συνέχεια ο Δήμος προβαίνει στην αντιστοίχιση των κωδικών του Λογιστικού των Ο. Τ. Α με τους κωδικούς του Διπλογραφικού Συστήματος.
Ως « αντιστοίχιση » εννοούμε την αντιπαραβολή σε κάθε κωδικό του Λογιστικού των Ο. Τ. Α έναν ή περισσότερους κωδικούς της Γενικής Λογιστικής.

Η αντιστοίχιση βοηθά στην σύνδεση των λογιστικών πράξεων του Λογιστικού των Ο. Τ. Α. και την απεικόνισή τους στο Διπλογραφικό. Επίσης , συμβάλλει σημαντικά στη μηχανογραφική ενημέρωση του Διπλογραφικού μέσω των ενημερώσεων που γίνονται στο σύστημα της οικονομικής διαχείρισης του Δήμου (η αντιστοίχιση θα απεικονιστεί στο λογισμικό).

Τι αντιστοιχίζουμε :

- Τους κωδικούς των εσόδων του Δήμου , των υλικών , των εξόδων και των παγίων.
- Των κρατήσεων.
- Των απαιτήσεων και των προμηθευτών.

Στον πίνακα παρατηρούμε ενδεικτικά πως εννοούμε την αντιστοίχιση με στόχο την αυτόματη ενημέρωση του Διπλογραφικού Συστήματος μέσω της οικονομικής διαχείρισης του Δήμου (Λογιστικό των Ο. Τ. Α) :

1	Έσοδα εξ αστικών και αγροτικών ακινήτων	73.55
011.1	Μισθώματα εξ αστικών ακινήτων (κτίριο άρθρο 198 Δ. Κ. Κ)	73.55.05
13	Έσοδα εκ νεκροταφείων (αρθρ. 19 από 24- 9- 1958) Κοινή Υπουργ. Αποφ. Εσωτ. Και Κοιν. Υπην. ΦΕΚ 424/Β/19-4-78	73.30
013.2	Δικαιώματα εκ μνημόσυνων και λοιπών ιεροτελεστιών	73.30.02
013.3	Δικαιώματα ταφής σε τάφους τρίτους χρήσης	73.30.03
013.3α	Ανακομιδή οστών	73.30.07
013.3β	Δόμηση ταφών	73.30.11
013.4	Δικαιώματα εκ χρήσεως οστεοφυλάκτων	73.30.04
013.5	Δικαιώματα παρατάσεων	73.30.05
013.6	Έξοδα συντηρήσεων και αφής κανδηλιών	73.30.06
013.9	Λοιπά έσοδα νεκροταφείων	73.30.09
013.9α	Πώληση κεριών - παγκάρι	70.13.01
013.9β	Καθ / της τάφων	73.30.08
013.9γ	Δικαιώματα στολισμού	73.30.10
013.9δ	Εκποιήσεις στεφανιών	70.13.90
	*** Σύνολο Κ. Α 013	
	*** Σύνολο Κ. Α 01	
2	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΕΚ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	

Η διαδικασία της αντιστοίχισης λειτουργεί και αντίστροφα. Βοηθά στην διαμόρφωση των προϋπολογισμών με μεγαλύτερη προσοχή ως προς το τι εννοούν και τι περιέχουν οι Κ.Α.Δ.

- Διαπιστώνουμε ότι πολλοί Κ.Α.Δ του προϋπολογισμού δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο της δαπάνης για την οποία έχουν προϋπολογιστεί. Για παράδειγμα αναφέρονται σε Κ.Α.Δ που αφορούν συντηρήσεις , δαπάνες που γίνονται για προμήθεια επενδυτικών αγαθών ή δαπάνες που γίνονται για προμήθεια καταναλωτικών αγαθών αναφέρονται σε Κ.Α.Δ που αφορούν προμήθεια επενδυτικών αγαθών.
- Με την εφαρμογή του Διπλογραφικού είναι ευκαιρία να τακτοποιήσει ο Δήμος μια σειρά από εκκρεμότητες αυτού του χαρακτήρα , ώστε η δομή του προϋπολογισμού του να είναι πιο κοντά στη πραγματικότητα.

3.10 ΒΗΜΑ 5⁰

3.10.1 ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η διαδικασία της εκπαίδευσης πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική , να επικεντρώνει τη προσοχή της στα θέματα που απαιτούνται να κατανοούνται εκείνη τη χρονική περίοδο για να προχωρά η κάθε φάση του έργου. Έτσι την εκπαίδευση πρέπει να την εντοπίσουμε σε τρία επίπεδα :

10. Θεωρητική εκπαίδευση πάνω στη διπλογραφική λογιστική μέθοδο. Στο επίπεδο αυτό πραγματοποιήθηκαν και θα πραγματοποιηθούν κύκλοι σεμιναρίων (όπως είναι του ΕΚΔΔ και του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α).
20. Πρακτική εξάσκηση στη λειτουργία των προγραμμάτων εφαρμογής του διπλογραφικού. Την εκπαίδευση αυτή σε ένα βαθμό την καλύπτει ή πρέπει να την καλύπτει η εταιρεία – προμηθευτής λογισμικού.
30. Ο λογιστής βοηθά στην απεικόνιση των οικονομικών πράξεων του Δήμου. Η απεικόνιση αυτή στηρίζεται στην βάση της τήρησης ορισμένων διαδικασιών λειτουργίας της οικονομικής μονάδας , εάν η λειτουργία της οικονομικής μονάδας είναι χαμηλού επιπέδου θα είναι και η λογιστική απεικόνιση. Επίσης , κάποιες λειτουργίες είναι απαραίτητες για την λειτουργία του διπλογραφικού (άμεση καταχώριση των παραστατικών των εξόδων και προμήθειας υλικών).

Επομένως , είναι απαραίτητες κάποιες αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών, όπως :

- Τήρηση των διαδικασιών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών (έκθεση ανάληψης δαπάνης , παραλαβή των αγαθών κ λ π)
- Θεσμοθετημένες πύλες εισόδου και κέντρα συγκέντρωσης των παραστατικών
- Δομημένο γραφείο προμηθειών
- Δημιουργία και λειτουργία αποθηκών
- Σύσταση ταμειακής υπηρεσίας

3.10.1.1 Κωδικοποίηση των Διαφορών μεταξύ Απλογραφικού και Λογιστικού Συστήματος

Θέλοντας να παρουσιάσουμε κωδικοποιημένα τις διαφορές μεταξύ ενός Απλογραφικού Λογιστικού Συστήματος, όπως είναι το Λογιστικό των Ο. Τ. Α, και του Διπλογραφικού Συστήματος θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα :

- ❖ Στο Λογιστικό των Ο. Τ. Α η υποχρέωση εμφανίζεται με την ενταλματοποίηση της δαπάνης, ενώ στο Διπλογραφικό με την έκδοση του παραστατικού του προμηθευτή ή άλλου τρίτου.

Η διαφορά αυτή είναι σημαντική γιατί το Λογιστικό των Ο. Τ. Α δεν στηρίζεται στο αστικό και εμπορικό δίκαιο, όπου ορίζεται πως η υποχρέωση γεννάται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης της υπηρεσίας ή της μεταβίβασης των αγαθών. Δεν μπορεί να θεωρείτε υποχρέωση ότι έχει ενταλματοποιηθεί και να αγνοείται μια σειρά παραστατικά προμηθευτών που ενώ έχουν παρασχεθεί οι υπηρεσίες ή έχουν παραδοθεί τα αγαθά, δεν θεωρούνται υποχρέωση γιατί δεν έχουν ενταλματοποιηθεί.

- ❖ Στο Λογιστικό των Ο. Τ. Α το έσοδο θεωρείτε ότι πραγματοποιήθηκε όταν εισπράττεται, ενώ στο Διπλογραφικό όταν βεβαιώνεται.

Ένα έσοδο πραγματοποιείται όταν έχει παραδοθεί το αγαθό ή όταν έχει παρασχεθεί η υπηρεσία. Το Λογιστικό των Ο. Τ. Α, αντίθετα θεωρεί ότι το έσοδο πραγματοποιείται όταν εισπράττεται.

- ❖ Υπάρχει χρονική υστέρηση ανάμεσα στις Λογιστικές Εγγραφές του Απλογραφικού και του Διπλογραφικού Συστήματος, δηλαδή
 - Με το Απλογραφικό παρουσιάζεται λογιστική εγγραφή με την ενταλματοποίηση ή την είσπραξη.
 - Με το Διπλογραφικό παρουσιάζονται δυο εγγραφές : η πρώτη με τη λήψη του παραστατικού και η δεύτερη με την πληρωμή του. Πίνακας 3.1

Πίνακας 3.1

<u>Στάδια</u>	<u>Απλογραφικό</u>	<u>Διπλογραφικό</u>
Εντολή	-	-
Λήψη παραστατικού	-	Λογιστική εγγραφή
Ενταλματοποίηση	Λογιστική Εγγραφή	Λογ. Τάξεως
Εξόφληση	Λογιστική Εγγραφή	Λογιστική Εγγραφή

Αντίστοιχα στα έσοδα δεν υπάρχει χρονική υστέρηση ανάμεσα στις εγγραφές στα δυο λογιστικά συστήματα. Η φάση της βεβαίωσης είναι η αντίστοιχη φάση της λογιστικής εγγραφής της πίστωσης του εσόδου και η φάση της είσπραξης αντιστοιχεί απόλυτα με την φάση της ταμειακής εγγραφής στο Διπλογραφικό.

<u>Στάδια</u>	<u>Απλογραφικό</u>	<u>Διπλογραφικό</u>
Βεβαίωση	Λογιστική Εγγραφή	Λογιστική Εγγραφή
Είσπραξη	Λογιστική Εγγραφή	Λογιστική Εγγραφή

❖ Στο Διπλογραφικό έχουμε εφαρμογή της κίνησης λογαριασμού μέσω όπως **Χρεοπίστωσης**. Στο Απλογραφικό οι λογαριασμοί αυξάνονται (των εσόδων ή των εξόδων). Στο Διπλογραφικό οι λογαριασμοί έχουν διπλή έκφραση (τη χρέωση και την πίστωση), με αποτέλεσμα να αυξομειώνονται. Επίσης στο Διπλογραφικό Σύστημα υπάρχουν λογαριασμοί που συστηματικά αυξομειώνονται , όπως των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων , ενώ στο Απλογραφικό όχι.

Για παράδειγμα :

- Στο Διπλογραφικό υπάρχουν λογαριασμοί πελατών (που εμφανίζουν τις απαιτήσεις) , προμηθευτών που εμφανίζουν τις υποχρεώσεις (προς τους προμηθευτές) , ταμείου και χρηματικών διαθεσίμων γενικότερα (ταμείο , λογαριασμοί καταθέσεων κλπ.) οι οποίοι αυξομειώνονται.
- Στο Απλογραφικό , για να παρακολουθηθούν οι υποχρεώσεις για φόρους που έχουν παρακρατηθεί και πρέπει να αποδοθούν (π.χ. στην εφορία ή στο ΙΚΑ), χρειάζεται να τηρηθεί ειδικό κατάστιχο, ενώ στο Διπλογραφικό αυτά τα στοιχεία προκύπτουν μέσα από λογαριασμούς. Συνέπεια αυτού είναι στο μεν Απλογραφικό να χρειάζεται να γίνονται τακτικά συμφωνίες λογαριασμών , που δεν είναι τόσο εύκολο , ενώ αντίθετα στο Διπλογραφικό η συμφωνία εμφανίζεται μέσω λογαριασμών.
- ❖ **Η έννοια του ταμείου** δεν εμφανίζεται άμεσα στο Απλογραφικό , αλλά προκύπτει από το αλγεβρικό άθροισμα κάποιων λογαριασμών στο βιβλίο τρεχούμενων λογαριασμών. Στο Διπλογραφικό είναι αυτούσια η παρουσία λογαριασμού που εμφανίζει τα χρηματικά διαθέσιμα. Παρόλα αυτά η **όλη λειτουργία του Απλογραφικού είναι καθαρά ταμειακή λειτουργία**. Έχει σαν σκοπό την παρακολούθηση των εσόδων και των εξόδων του Δήμου. Αυτό φαίνεται καθαρά από το γεγονός ότι παρακολουθεί την παρακράτηση του φόρου σαν έσοδο και την απόδοσή του στην ΔΟΥ σαν έξοδο.
- ❖ **Ενιαίο Λογιστικό Σύστημα στο Διπλογραφικό.** ενώ το Απλογραφικό Λογιστικό Σύστημα δίνει μεν τη δυνατότητα να παρακολουθείται κάθε οικονομική δραστηριότητα του Δήμου, αυτό γίνεται με την τήρηση ενός μεγάλου αριθμού βιβλίων , ασύνδετων μεταξύ τους. Το Διπλογραφικό σύστημα δίνει αντίθετα τη δυνατότητα να παρακολουθούνται όλα αυτά τα στοιχεία μέσα από ενιαίο λογιστικό κύκλωμα (τα λογιστικά κυκλώματα του Διπλογραφικού).
- ❖ **Από το Απλογραφικό Σύστημα δεν προκύπτουν στοιχεία για το ετήσιο αποτέλεσμα της δραστηριότητας του Δήμου,** ενώ από το Διπλογραφικό προκύπτει το αποτέλεσμα με λογιστικές εγγραφές και εμφανίζεται μέσω ειδικής ομάδας λογαριασμών.

- ⊕ Το Διπλογραφικό εμφανίζει την περιουσιακή κατάσταση του Δήμου , ενώ το λογιστικό των Ο. Τ. Α απαιτεί γι' αυτό ξεχωριστό βιβλίο , άσχετο με το σύστημα οικονομικής διαχείρισης . Ο ισολογισμός που δημοσιεύουν οι οικονομικές μονάδες , που τηρούν Διπλογραφικό Σύστημα , εμφανίζει την περιουσία τους κατά κατηγορία (πάγιο ενεργητικό , κυκλοφορούν κεφάλαιο, υποχρεώσεις κλπ.)
- ⊕ Το λογιστικό των Ο. Τ. Α αντιμετωπίζει την εισπραξη σαν έσοδο της χρήσης που εισπράττεται και το έξοδο σαν έξοδο της χρήσης που πληρώνεται. Το Διπλογραφικό αντιμετωπίζει το έσοδο και το έξοδο ότι πραγματοποιείται τη χρήση που πραγματοποιείται ανεξάρτητα εάν πληρώνεται ή εισπράττεται. Με δύο λόγια το Απλογραφικό δεν έχει την δυνατότητα διαχωρισμού των χρήσεων.

Εν κατακλείδα στα όσα αναφέραμε παραπάνω, θα λέγαμε ότι το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα είναι επιστημονικό άρα αξιόπιστο.

Η ταυτότητα **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ**

και σε μικρογραφία η σχέση **χρέωση = πίστωση**

σημαίνει ότι υπάρχει δυνατότητα ελέγχου.

3.10.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η διαδικασία της εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική , να επικεντρώνετε κάθε φορά σε θέματα που επιβάλλεται να κατανοηθούν σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο για να προχωρήσει η κάθε φάση του έργου. Έτσι η εκπαίδευση πρέπει να αντιμετωπιστεί σε τρία (3) επίπεδα :

1ο. Θεωρητική εκπαίδευση πάνω στη Διπλογραφική Λογιστική Μέθοδο.

Στο επίπεδο αυτό προβλέπεται να πραγματοποιηθούν και θα πραγματοποιηθούν κύκλοι σεμιναρίων (όπως του Ε Κ Δ Δ) , όμως είναι φανερό πως οι κύκλοι αυτοί δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις γνώσεις που παρέχονται από τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ. Η εκπαίδευση στο επίπεδο αυτό έρχεται με σκοπό να καλύψει τα σοβαρά κενά που υπάρχουν σε εξειδικευμένο λογιστικό προσωπικό των Ο. Τ. Α. Στο επίπεδο αυτό θα πρέπει να ενταχθούν μικροί κύκλοι σεμιναρίων που θα μπορούν να γίνονται σε επίπεδο Δήμου ή Νομού , με στόχο μια πρώτη εξοικείωση με το Διπλογραφικό.

20. Πρακτική εξάσκηση στη λειτουργία των προγραμμάτων εφαρμογής του Διπλογραφικού. Την εκπαίδευση αυτή καλείται να την καλύψει η εταιρεία προμηθευτής λογισμικού. Είναι σαφές πως μόνο η θεωρητική γνώση δεν είναι ικανή να καταστήσει κάποιον σε θέση να λειτουργεί μηχανογραφικά το λογιστήριο του Διπλογραφικού.

30. Ειδικές εφαρμογές εκπαίδευσης, όπως :

- Πρακτική λογιστικών ασκήσεων πάνω στον Η/Υ. Η εκπαίδευση στο επίπεδο αυτό πρέπει να γίνει σε συνεργασία λογιστικής και μηχανογράφησης.
- Μικροί ειδικοί κύκλοι σεμιναρίων με εξειδικευμένα θέματα (όπως αναλυτική λογιστική, διαχείριση αποθηκών κλπ.)
- Ημερίδες με επίκαιρα θέματα, όπως Απογραφή Έναρξης

3.11 ΒΗΜΑ 6⁰

3.11.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η λογιστική βοηθά στην απεικόνιση των οικονομικών πράξεων του Δήμου. Η απεικόνιση αυτή οργανώνεται στη βάση της λειτουργίας του και εάν αυτή η λειτουργία είναι χαμηλού επιπέδου θα είναι και η λογιστική απεικόνιση. Επιπλέον κάποιες λειτουργίες είναι απαραίτητες για την λειτουργία του Διπλογραφικού (άμεση καταχώριση των παραστατικών εξόδων και προμήθειας υλικών).

Έτσι λοιπόν απαιτούνται αλλαγές στην οργάνωση και τη λειτουργία των υπηρεσιών, όπως :

- ✓ Τήρηση των διαδικασιών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών (έκθεση ανάληψης δαπάνης , παραλαβή των αγαθών κλπ.).
- ✓ Πύλες εισόδου και κέντρα συγκέντρωσης των παραστατικών.
- ✓ Δομημένο γραφείο προμηθειών.
- ✓ Δημιουργία και λειτουργία αποθηκών.
- ✓ Σύσταση ταμειακής υπηρεσίας.

Ανάλογες με το μέγεθος του Δήμου είναι και οι απαιτούμενες αλλαγές :

- ✓ Στους νέους « Καποδιστριακούς » Δήμους είναι αναγκαία η ύπαρξη γραφείου προμηθειών και η τήρηση των διαδικασιών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών (έκθεση ανάληψης δαπάνης κλπ.)
- ✓ Στους Δήμους μεσαίου μεγέθους είναι αναγκαία η ύπαρξη κέντρου υποδοχής και καταχώρισης των παραστατικών δαπανών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών (τιμολόγια κλπ.).

Στο βραχυπρόθεσμο μέλλον είναι απαραίτητο ο κάθε Δήμος να οργανώσει τις διαδικασίες λειτουργίας των υπηρεσιών του. Στην προσπάθεια αυτή πρέπει να αξιοποιηθεί το οργανόγραμμα του Δήμου και η εμπειρία του προσωπικού του.

Με τον τρόπο αυτό και με την ολοκληρωμένη εφαρμογή του Διπλογραφικού

Συστήματος , θα δοθεί η δυνατότητα στον Δήμο , να παρακολουθεί οργανωμένα εκείνα τα οικονομικά στοιχεία που του είναι απαραίτητα για την κοστολόγηση των δραστηριοτήτων του και να αναπτύξει ένα πλήρες πληροφοριακό σύστημα διοίκησης.

Το πληροφοριακό σύστημα διοίκησης με την εξαγωγή οικονομικών στοιχείων προς επεξεργασία , με την αξιοποίηση των οικονομικών αριθμοδεικτών, με την παρακολούθηση του κόστους αλλά και της ωφέλειας ανά κέντρο ευθύνης και επίπεδο διοίκησης , απαιτεί « τάξη ».

Τα πρώτα βήματα για την οργάνωση

Έτσι λοιπόν για να υπάρξει δομημένη λειτουργία στο μέλλον, χρειάζεται να ξεκινήσει ο Δήμος από πολύ απλά θέματα τάξης όπως (λειτουργία διαδικασιών Λογιστικού των Ο. Τ. Α, άμεση συγκέντρωση των παραστατικών δαπάνης, τάξη στην προμήθεια και διακίνηση των υλικών κλπ.).

3.12 ΒΗΜΑ 7^ο

3.12.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΘΗΚΩΝ

Η πρώτη οργάνωση της αποθήκης του Δήμου σύμφωνα με τις ανάγκες του Διπλογραφικού Συστήματος

Η αποθήκη , όπως είναι οργανωμένη στους Δήμους σήμερα , έχει καθαρά διαχειριστικό χαρακτήρα. Έχει ως στόχο να παρακολουθεί τη διακίνηση των υλικών , συνήθως χωρίς να ενδιαφέρεται για τις αξίες τους. Παράλληλα , μέσα από την διαχείριση των αποθηκών σήμερα , παρακολουθούνται και κινητά περιουσιακά στοιχεία. Η θέση της αποθήκης στο γενικότερο έργο εφαρμογής του Διπλογραφικού είναι σημαντική :

Μέσω της αποθήκης παρακολουθείτε η διακίνηση των υλικών , οι αξίες και οι ποσότητες , έτσι ώστε ο Δήμος να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή το κόστος των υλικών που έχουν αλωθεί. Το στοιχείο αυτό χρειάζεται :

- A) Για να γνωρίζει ο Δήμος ανά πάσα στιγμή τα αποτελέσματα της οικονομικής διαχείρισης
- B) Και να προσδιορίζει το κόστος στην Αναλυτική Λογιστική.

Μέσω της αποθήκης ενημερώνετε το μηχανογραφικό σύστημα του Διπλογραφικού , πράγμα που απαιτεί την πλήρη και ορθή λειτουργία της.

Είναι γνωστά τα προβλήματα στις μέχρι σήμερα τήρησης αποθήκης στους Δήμους (όπου τηρείται), γι' αυτό απαιτείται να προχωρήσει σε « τομή » στην όλη διαδικασία της λειτουργίας αποθηκών.

Προκειμένου να οργανώσει την αποθήκη με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του Διπλογραφικού Συστήματος και να υπάρχει σωστός εσωτερικός έλεγχος, προβαίνει απαραίτητα στα εξής βήματα :

- **Να διευκρινίσει ποια υλικά παρακολουθεί στην αποθήκη.**

Στην αποθήκη παρακολουθούνται τα αποθέματα , δηλαδή οι πρώτες ύλες , τα αναλώσιμα υλικά και τα ανταλλακτικά των παγίων που χρησιμοποιούνται και έχουν κύκλο ζωής μικρότερο από ένα χρόνο.

- **Να εξετάσει αν θα παρακολουθήσει κινητά περιουσιακά στοιχεία μέσα από την αποθήκη.**

Μερικές φορές υπάρχει η ανάγκη να παρακολουθούνται κινητά περιουσιακά στοιχεία στην αποθήκη. Είναι γνωστό ότι αυτά τα παρακολουθούμε μέσα από το μητρώο παγίων. Ποια είναι λοιπόν η ανάγκη να παρακολουθούνται περιουσιακά στοιχεία και μέσα από την αποθήκη;

Για μερικά από τα κινητά περιουσιακά στοιχεία ο Δήμος , θέλει να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή ποιος το έχει και το χρησιμοποιεί , πότε το πήρε , πότε το επέστρεψε και ποιος άλλος το χρεώθηκε. Τέτοιες δυνατότητες δεν τις έχει το μητρώο παγίων , γι' αυτό το λόγο ανοίγει μια κατηγορία στα είδη της αποθήκης και παρακολουθεί δια της αποθήκης τις χρεώσεις και ξεχρεώσεις των εργαλείων.

- **Να κωδικοποιήσει τα είδη που θα παρακολουθήσει.**
- **Να οργανώσει την απογραφή και να απογράψει τις ποσότητες και τις αξίες των υπαρχόντων υλικών.**
- **Να οργανώσει την καταχώρηση των παραστατικών.**

➔ **Η οργάνωση της φυσικής διακίνησης των υλικών της αποθήκης και η λογιστική απεικόνιση της όλης διαδικασίας.**

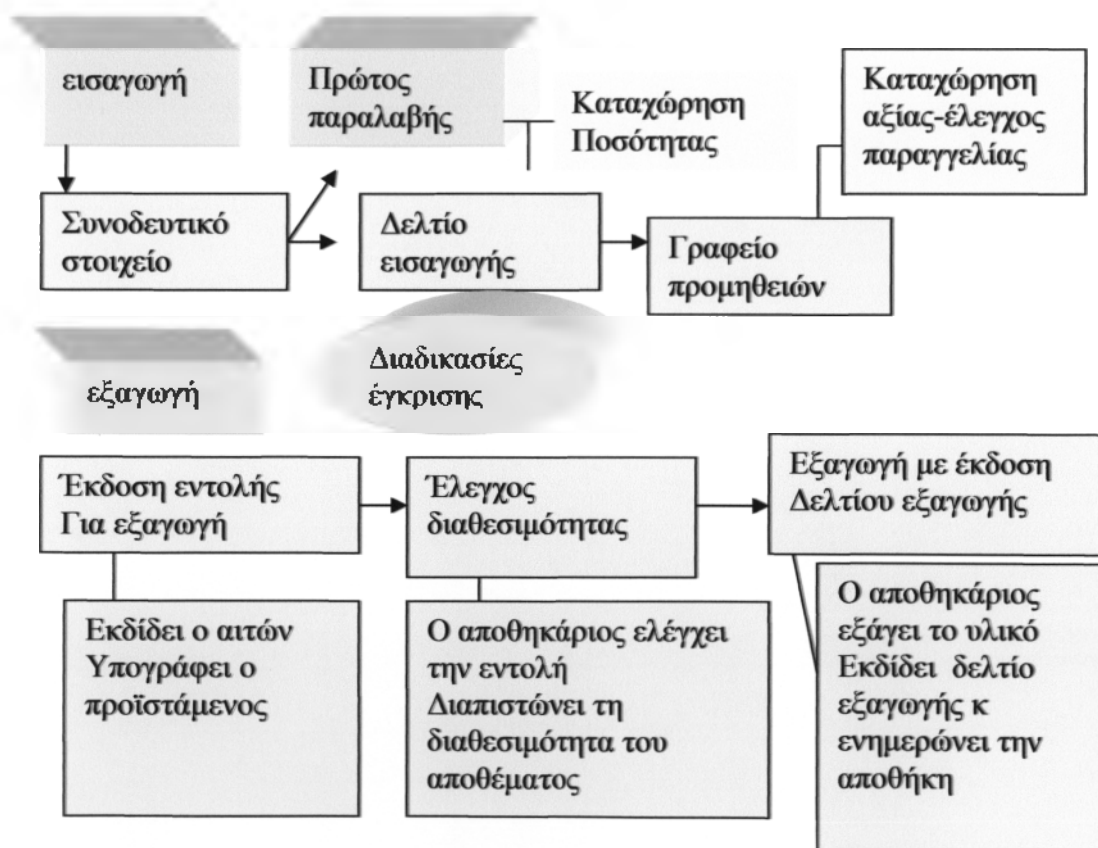
Είναι φυσικό ο Δήμος να οργανώσει σε πρώτο επίπεδο τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα διακινούνται τα αποθέματα στις αποθήκες του. Τα θέματα όμως που έχει να διευθετήσει στην προσπάθεια αυτή είναι :

- Ο τρόπος και η διαδικασία για την εισαγωγή των υλικών στις αποθήκες.
- Η διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα εγκρίνεται η εξαγωγή υλικού , θα ελέγχεται και τέλος θα εξάγεται το υλικό από την αποθήκη.
- Η λογιστική αποτύπωση της όλης διαδικασίας , ο καθορισμός δηλαδή των εντύπων που θα εκδίδει σε κάθε βήμα της διαδικασίας που προηγουμένως θα έχει καθορίσει.

Ενδεικτικά μέσα από τον επόμενο πίνακα εμφανίζονται οι διαδικασίες εισαγωγής και εξαγωγής των υλικών που είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση της αποθήκης ^{σχήμα 3.1}

Σχήμα 3.1

Οι Διαδικασίες της Αποθήκης

3.13 ΒΗΜΑ 8⁰

3.13.1 ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ , ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Είναι γεγονός ότι με όσα ήδη έχουμε αναφέρει , δεν μπορούμε να έχουμε εφαρμογή Διπλογραφικού Συστήματος με χειρόγραφο τρόπο. Εξ' άλλου η άντληση οικονομικών πληροφοριών απαιτεί ταχύτατη καταχώριση , ταξινόμηση , επεξεργασία και αξιολόγηση των στοιχείων.

Η μηχανοργάνωση έρχεται και απαντάει στις αυξημένες απαιτήσεις της λογιστικής παρακολούθησης.

Η λειτουργία του Μηχανογραφικού Συστήματος βοηθάει :

- Στην παρακολούθηση των απαιτήσεων του Λογιστικού των Ο. Τ. Α (παρακολούθηση προϋπολογισμού, εκκαθάριση – ενταλματοποίηση των δαπανών , βεβαίωση και είσπραξη των αναλυτικών εσόδων , τήρηση βιβλίων του Λογιστικού των Ο. Τ. Α).
- Στην τήρηση του Διπλογραφικού Συστήματος
- Στην ενημέρωση του Διπλογραφικού από το σύστημα της οικονομικής διαχείρισης με αυτοματοποιημένο τρόπο για την αποφυγή « διπλής » δουλειάς στην καταχώριση.

Για την σωστή λειτουργία και ενημέρωση , είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί , σε συνεργασία με την εταιρεία μηχανοργάνωσης που προμηθεύει το λογισμικό , οι απαραίτητες παραμετροποιήσεις :

- Αντιστοίχιση λογαριασμών Λογιστικού των Ο. Τ. Α με τους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής (έξοδα , δαπάνες , έσοδα)
- Αντιστοίχιση των κωδικών της αποθήκης με τους κωδικούς της Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής .
- Αντιστοίχιση των πινάκων κρατήσεων.

Τέλος με την εξασφάλιση της λειτουργίας του Λογισμικού ο Δήμος θα είναι σε θέση να προεκτυπώσει τα λογιστικά βιβλία του Διπλογραφικού Συστήματος :

- 1. Γενικό αναλυτικό ημερολόγιο εγγραφών της γενικής λογιστικής.**
- 2. Αναλυτικό ημερολόγιο εγγραφών τάξεως – προϋπολογισμού για τις εγγραφές του κυκλώματος τάξεως.**
- 3. Γενικό καθολικό**
- 4. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο**
- 5. Ημερολόγιο πράξεων ισολογισμού**
- 6. Βιβλίο απογραφών και ισολογισμού**
- 7. Μητρώο παγίων**

Θα πρέπει να αναφέρουμε στο σημείο αυτό ότι ο Δήμος δεν θα εκτυπώσει ξεχωριστά βιβλία αλλά θα είναι ένα ενιαίο έντυπο βιβλίο με τις παραπάνω χρήσεις ή και μελλοντικές. Το ενιαίο έντυπο βιβλίο δεν θα θεωρείται από την ΔΟΥ αλλά από τις ίδιες υπηρεσίες που θεωρούν τα βιβλία του λογιστικού των Ο. Τ. Α.

3.14 ΠΗΓΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το Υ. Π. Ε Σ . Δ. Δ. Α έχει συστήσει και λειτουργεί Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ), η οποία βοηθά τους Δήμους στην εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος και παρακολουθεί τη πρόοδο του Έργου.

Ο ρόλος της ΟΔΕ είναι :

- Να λειτουργεί ανοικτή γραμμή για θέματα του Διπλογραφικού.
- Να παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Έργου , διαμορφώνοντας , για τον λόγο αυτό , βάση δεδομένων και να εισηγείται τη λήψη μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν.
- Να συγκεντρώνει και να επεξεργάζεται τα σχετικά ερωτήματα και προτάσεις των Δήμων.

- Να προωθεί και να επεξεργάζεται ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή του Συστήματος προς το Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής (Ε Σ Υ Λ) και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Να συγκροτεί ομάδες εργασίας για ειδικά θέματα της εφαρμογής (απογραφή , αποθήκες , κοστολογική διάρθρωση του Δήμου κλπ.)
- Να καταρτίζει σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το Διπλογραφικό.

Τέλος το Υπουργείο θεώρησε αναγκαίο , λαμβάνοντας υπ' όψη ότι ένας μεγάλος αριθμός Δήμων αποτελείται σε εξωτερικούς συμβούλους , να καθορίσει ένα πλαίσιο συνεργασίας που θα περιγράφει :

- Τον ρόλο του Συνεργάτη – Συμβούλου
- Των απαιτήσεων του Δήμου απ' αυτόν.

ώστε να εξασφαλίσει την ουσιαστική συμβολή του στην εφαρμογή του Συστήματος.

Ο ρόλος του εξωτερικού Συμβούλου και τι είδος βοήθεια χρειάζεται ο Δήμος.

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στο Δήμο δεν αλλάζει σε τίποτα την υποχρέωση τήρησης του Λογιστικού των Ο. Τ. Α.. Το ισχύον διαχειριστικό σύστημα όχι μόνο δεν υποβαθμίζεται αλλά αντίθετα αποτελεί την βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η λειτουργία και του Διπλογραφικού. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αναβαθμίζεται ο ρόλος των υπηρεσιών και να είναι απαραίτητη η συμμετοχή τους στην λειτουργία του νέου Συστήματος.

Ο ρόλος των Συμβούλων , οι οποίοι καλούνται να βοηθήσουν στην αρχική φάση και εφόσον ο Δήμος δεν διαθέτει προσωπικό με γνώσεις λογιστικής πρέπει να είναι η μεταφορά της τεχνογνωσίας , που διαθέτουν στα στελέχη του Δήμου και όχι να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες.

Για τους παραπάνω λόγους θεωρείται καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία της όλης προσπάθειας , η υλοποίηση του Έργου να γίνει μαζί με τις υπηρεσίες του Δήμου και όχι σε άγνοιά τους.

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού πρέπει να γίνει σε συνεργασία με τα στελέχη των οικονομικών υπηρεσιών έτσι ώστε η τεχνογνωσία και εμπειρία της εφαρμογής Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος , που διαθέτουν οι εξωτερικοί σύμβουλοι – λογιστές , να μεταφέρεται από την πρώτη στιγμή στις υπηρεσίες. Να επιτευχθεί δηλαδή « εσωτερίκευση » των διαδικασιών εντός του Δήμου και να εφαρμόζεται από τα στελέχη του.

Ένας επιπλέον λόγος που συνηγορεί σε αυτή την προσέγγιση είναι ότι υπάρχουν τμήματα του έργου που στο μεγαλύτερο μέρος τους μπορούν να υλοποιηθούν μόνο από τις υπηρεσίες του Δήμου , διότι μόνο αυτές γνωρίζουν (π. χ. απογραφή παγίων). Ο εξωτερικός συνεργάτης μπορεί να οργανώσει , να καθοδηγήσει , να υποδείξει τεχνικές , να συντονίσει ή τέλος να ελέγξει για την ορθότητα των αποτελεσμάτων.

Όχι υποκατάσταση των υπηρεσιών αλλά βοήθεια του συμβούλου για την « εσωτερίκευση » της εμπειρίας στο δυναμικό του Δήμου.

➔ **Τι πρέπει να προσέξουν οι Δήμοι στις συμβάσεις**

Για διευκόλυνση των Δήμων που προχωρούν στην κατάρτιση συμβάσεων με Συμβούλους – Λογιστές προτείνεται το παρακάτω πλαίσιο απαιτήσεων το οποίο μπορεί να εξειδικεύεται ανά περίπτωση ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε Δήμου :

- Μεταφορά γνώσης της Διπλογραφίας με συστηματική και πρακτική εκπαίδευση.
- Βοήθεια στην οργάνωση της Απογραφής
- Βοήθεια στην οργανωτική συγκρότηση των υπηρεσιών για την συγκέντρωση και παρακολούθηση των οικονομικών στοιχείων (παραστατικά κλπ.)
- Βοήθεια στην παρακολούθηση της διαχείρισης των υλικών των Δήμων (αποθήκες)
- Βοήθεια στη λογιστική παραμετροποίηση του λογισμικού.
- Συγκρότηση του λογιστικού σχεδίου (αντιστοίχιση λογαριασμών κλπ.)
- Σχεδιασμός της κοστολογικής διάρθρωσης του Δήμου και διαμόρφωση της τήρησης της Αναλυτικής Λογιστικής για τους Δήμους που υποχρεούνται από 1/1/2001 να την τηρούν.

- Συστηματική βοήθεια στην ομάδα εφαρμογής του διπλογραφικού σε τακτική βάση για την αντιμετώπιση των πρακτικών και λογιστικών θεμάτων που προκύπτουν.

Στα πλαίσια αυτά , είναι σκόπιο να εξετάζεται η ποιότητα του εξωτερικού συνεργάτη και η τυχόν εμπειρία του σε παρόμοια έργα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4⁰

4. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4.1 Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Λέγοντας ισολογισμό έναρξης εννοούμε την αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου κατά την στιγμή έναρξης εφαρμογής της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου (1/1/2000-2001) , μέσα από τους λογαριασμούς της γενικής λογιστικής

Εννοούμε με λίγα λόγια την απογραφή έναρξης των οικονομικών του στοιχείων :

Ποιο είναι το ενεργητικό του Δήμου , δηλαδή :

- Ποια είναι η πάγια περιουσία
- Ποια είναι κατά την έναρξη η ποσότητα και η αξία των αποθεμάτων
- Ποιες είναι οι απαιτήσεις που έχει από τρίτους (δημότες , φορείς, επιχειρήσεις)
- Πόσα και ποια είναι τα χρηματικά διαθέσιμα (το ταμείο και τα χρήματα στις τράπεζες)
- Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του Δήμου (προμηθευτές , εφορία , ασφαλιστικοί οργανισμοί κλπ.)
- Ποια είναι η καθαρή του θέση όπως διαμορφώνεται η κατάσταση από την εξίσωση :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (-) ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (=) ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

1. Σ. Καραγιλάνης « Το οικονομικό Διαχειριστικό Λογιστικό Σύστημα των ΟΤΑ » , εκδόσεις Γ. Μ. Καρανασάση , Αθήνα 2002.

4.2 Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η πάγια περιουσία του Δήμου πρέπει να καταγραφεί , να αποτιμηθεί και να καταχωρηθεί στα λογιστικά βιβλία του Δήμου. Η διαδικασία σύνταξης της απογραφής προβλέπει μια επιτροπή που θα συστήσει και θα εγκρίνει το δημοτικό συμβούλιο.

Πρακτικά θέματα που θα αντιμετωπίσει στο έργο της

1. οργάνωση της απογραφής

Ως μέλη της Επιτροπής προτείνεται να είναι :

- * Ο υπεύθυνος της οικονομικής υπηρεσίας , ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός του Έργου από τον επικεφαλής των οικονομικών υπηρεσιών.
- * Η ομάδα του διπλογραφικού που έχει επωμισθεί το έργο υλοποίησης του νέου Λογιστικού Συστήματος.
- * Εκπρόσωπος της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου. Η συμμετοχή μέλους από την υπηρεσία αυτή είναι απαραίτητη ιδίως σε θέματα : ακινήτων , εκτίμησης μηχανολογικού εξοπλισμού , μεταφορικών μέσων κλπ.
- * Εκπρόσωπος της υπηρεσίας πολεοδομίας του Δήμου. Το τμήμα αυτό έχει πληροφορίες και γνώση για τα ακίνητα του Δήμου.
- * Ο νομικός σύμβουλος του Δήμου , διότι θα χρειαστεί να αντιμετωπιστούν νομικά θέματα που θα προκύψουν στη διαδικασία της Απογραφής Έναρξης , όπως το ιδιοκτησιακό καθεστώς ορισμένων ακινήτων.
- * Ο υπεύθυνος περιουσίας του Δήμου , διότι έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της περιουσίας του Δήμου.
- * Ο αποθηκάριος του Δήμου , διότι έχει τον πρώτο λόγο στην απογραφή των αποθεμάτων και μερικές φορές και στην απογραφή κινητών πάγιων στοιχείων.
- * Μέλος ή μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Προτείνεται στην επιτροπή να συμμετέχουν μέλη από τις δημοτικές παρατάξεις , ώστε να υπάρξει ενημέρωση του σώματος κατά τη διάρκεια της απογραφής και να επιταχυνθεί η διαδικασία έγκρισής της.

4.3 ΠΟΙΟΙ ΘΑ ΑΠΟΓΡΑΨΟΥΝ Κ ΠΩΣ

Απαιτείται να υπάρχει καταμερισμός εργασιών στην Απογραφή Έναρξης , έτσι ώστε άλλοι να καταγράψουν , άλλοι να εξετάσουν τα νομικά θέματα , άλλοι να αποτιμήσουν κλπ. Δεν θεωρείται σωστό όλα τα μέλη της επιτροπής να ασχοληθούν με όλα τα θέματα επιπλέον, την Απογραφή πρέπει να την πραγματοποιήσουν αρμόδιοι υπάλληλοι ανά υπηρεσία , ανάλογα το διοικητικό σχήμα του Δήμου. Ενδεικτικά μπορούν να ασχοληθούν :

- * Το γραφείο εσόδων για τις απαιτήσεις
- * Το γραφείο προμηθειών σε συνεργασία με το λογιστήριο για τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές
- * Ο υπεύθυνος παρακολούθησης των δανείων για τις υποχρεώσεις προς τις τράπεζες και το Γ. Π. Δ
- * Ο αποθηκάριος για την απογραφή των αποθεμάτων
- * Ο υπεύθυνος περιουσίας για τα ακίνητα , σε συνεργασία με το πολεοδομικό γραφείο του Δήμου
- * Η τεχνική υπηρεσία για το μηχανολογικό εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα. Η ίδια η υπηρεσία σε συνεργασία με το τμήμα κήπων για τα κοινόχρηστα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Γενικότερα και κατά τη φάση του έργου , χρειάζεται να συγκροτούνται ομάδες απογραφής ανά αντικείμενο , ώστε να επιμερίζεται η εργασία και να ελέγχεται αποτελεσματικά.

4.4 ΛΗΨΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Κατά την απογραφή θα χρησιμοποιηθούν έντυπα , επικέτες , κωδικολόγια. Στην συνέχεια στοιχεία που θα συγκεντρώνονται πρέπει να καταχωρούνται στο μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων. Για τα θέματα αυτά πρέπει να υπάρχει μέριμνα από την επιτροπή απογραφής και κάποιος πρέπει να χρεωθεί τα τεχνικά θέματα.

Επιπλέον , θα χρησιμοποιηθούν διάφορα έντυπα , συνοδευτικά της εισηγητικής έκθεσης , που θα διατυπωθεί από την επιτροπή απογραφής προς το δημοτικό συμβούλιο , όπως :

- Εκτυλώσεις του μητρώου παγίων ανά κατηγορία
- Πρωτόκολλα καταμέτρησης
- Βεβαιώσεις της τεχνικής υπηρεσίας για αποτιμήσεις κατασκευών
- Βεβαιώσεις από τα υποθηκοφυλακεία για βάρη ακινήτων κλπ.

4.5 ΠΟΙΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΜΕ ΣΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- ➡ Τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου , για τα οποία υπάρχουν τίτλοι. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται να εξεταστούν οι μερίδες όλων των Δήμων και κοινοτήτων από τις οποίες προήλθε ο νέος Δήμος. Όλα τα ακίνητα , που στα υποθηκοφυλακεία φέρεται ιδιοκτήτης ο Δήμος , πρέπει να καταγραφούν. Είναι σκόπιμο να ζητηθούν και τα αντίγραφα των συμβολαίων , εάν δεν υπάρχουν στο Δήμο , ώστε να δημιουργηθεί πλήρης φάκελος κάθε ακινήτου. Επίσης , στοιχεία πρέπει να αναζητηθούν από το βιβλίο περιουσίας ή το κτηματολόγιο , το οποίο οφείλουν να τηρούν οι ΟΤΑ (Π. Δ 258/85).
- ➡ Ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου για τα οποία δεν υπάρχουν τίτλοι , χωρίς να υπάρχει θέμα αμφισβήτησης. Είναι σκόπιμο να καταγραφούν και παράλληλα να ξεκινήσει διαδικασία κτηματογράφησης τους , σύμφωνα με το άρθρο 245 του Δ Κ Κ και του Π. Δ 258/85. Η διαδικασία κτηματογράφησης είναι χρονοβόρα και χρειάζεται κυρίως για την τακτοποίηση των περιουσιακών στοιχείων χωρίς να συνδέεται η ολοκλήρωση της με τη διαδικασία καταγραφής των ακινήτων.
- ➡ Ακίνητα που εμπίπτουν στις περιπτώσεις χρησικτησίας .**Α)** χρησικτησία σε ιδιωτικά ακίνητα , όπου εφ' όσον υφίστανται οι νόμιμες προϋποθέσεις (νομή διάνοια κυρίου και παρέλευση 20ετίας). Ο Δήμος θεωρείται ιδιοκτήτης του ακινήτου. **Β)** χρησικτησία σε βάρος ακινήτων του Δημοσίου , όπου δεν νοείται ιδιοκτησία του Δήμου , γιατί οι περί ακινήτων εμπράγματα αξιώσεις του Δημοσίου είναι अपαράγραπτες. Έτσι δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ένα ακίνητο του Δημοσίου το οποίο χρησιμοποιεί ο Δήμος , ανεξαρτήτως χρόνου χρήσης , ότι περιέρχεται βάση χρησικτησίας στο Δήμο.
- ➡ Ακίνητα που ανήκουν στο Δήμο και αμφισβητούνται από τρίτους. Πρέπει να καταγραφούν ως περιουσιακά στοιχεία του Δήμου και σε πιθανή απώλειά τους μετά από τελεσίδικη δικαστική απόφαση να διαγραφούν από το ενεργητικό του.
- ➡ Ακίνητα που έχουν καταπατηθεί από τρίτους. θα καταγραφούν σαν περιουσιακά στοιχεία του Δήμου , γιατί δεν επιτρέπεται χρησικτησία τρίτου έναντι κοινοχρήστων ακινήτων του Δήμου.
- ➡ Ακίνητα που βρίσκονται σε διαδικασία απαλλοτρίωσης εκ μέρους του Δήμου. Θα καταγραφούν μόνον εφ' όσον έχει συντελεστεί η απαλλοτρίωση με την καταβολή ή την παρακατάθεση του τμήματος στον ιδιοκτήτη.
- ➡ Χώροι που είναι χαρακτηρισμένοι από την εφαρμογή του σχεδίου πόλεως για την κατασκευή κοινωφελών εγκαταστάσεων και εφ' όσον έχει συντελεστεί η σχετική διαδικασία (καταβολή αποζημιώσεων κλπ.)

4.5.1 Ορισμένες ειδικές περιπτώσεις

Τα σχολεία. Ως ακίνητα , σχολική περιουσία θεωρούμε το κτίριο ή τα κτίρια που στεγάζεται το σχολείο με το οικόπεδό του , καθώς και άλλο ακίνητο που έχει αποκτηθεί με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο και ανήκει στο σχολείο.

Η σχολική ακίνητη περιουσία όλων των βαθμίδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μεταβιβάζεται στους ΟΤΑ , στην περιφέρεια των οποίων βρίσκεται το ακίνητο. Οι σχετικές διατάξεις που ορίζουν την μεταβίβαση είναι το άρθρο 5 παράγραφος 1 του Ν. 1894/90 το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 31 του Ν.2009/92, καθώς και η Κ. Υ. Α με αριθμό Σ Τ /13/93 (ΦΕΚ 40 Β' /26.1.94).

Βάσει των ανωτέρω διατάξεων εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση της Περιφέρειας , η οποία υποβάλλεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο , το οποίο μεταγράφει ατελώς το σχολείο ως δημοτικό ακίνητο. Ο νόμος ορίζει με την δημοσίευσή του , ότι τα σχολεία περιέρχονται στη δημοτική περιουσία και καθορίζει την διαδικασία για να γίνει αυτό. Έτσι η καταγραφή της ακίνητης σχολικής περιουσίας θα γίνει άμεσα και με την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας θα εμφανιστεί ολοκληρωμένα και με την αξία κτήσης.

Καταγράφουμε τα σχολεία στην περιουσία του Δήμου με 1 δρχ. (αξία μνείας) εφ' όσον δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταγραφής τους στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται , συγκεντρώνουμε και τα απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας και προχωρούμε στην αποτίμηση της σχολικής περιουσίας.

Επίσης , θα πρέπει να καταγραφεί και η λουπητή ιδιοκτησία του σχολείου που πιθανόν να υπάρχει (αγροτεμάχια κλπ.).

Οι Δημοτικές Εκκλησίες – Ναοί. Θα καταγραφούν εφ' όσον στην ιδιοκτησία του Δήμου όπως , συμβαίνει με ναούς που βρίσκονται μέσα στο χώρο του Δημοτικού νεκροταφείου. Η αξία του κτιρίου του ναού προσδιορίζεται με την μέθοδο του αντικειμενικού προσδιορισμού.

Οι Δημοτικές Αθλητικές Εγκαταστάσεις (γυμναστήρια , κολυμβητήρια κλπ.) αποτελούν ιδιόκτητη κοινωφελή ακίνητη περιουσία του Δήμου , καταγράφονται και η αξία τους αποτιμάται : χωριστά για το έδαφος και χωριστά για τις εγκαταστάσεις , οι οποίες υπάρχουν επί του εδάφους. Η αξία των κτιριακών αθλητικών εγκαταστάσεων και του εδάφους θα προσδιοριστεί με την μέθοδο του αντικειμενικού προσδιορισμού. Στην περίπτωση κατά την οποία η αθλητική εγκατάσταση βρίσκεται σε κοινόχρηστο χώρο δεν θα υπολογιστεί η αξία του γηπέδου.

4.6 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Εκτίμηση της Αξίας των Ακινήτων

Είναι σαφές , με βάση το Π . Δ. 315/99 , ότι θα αποτιμηθούν με το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού των ακινήτων και όπου αυτό δεν εφαρμόζεται , με τους κανόνες εκτίμησης των ακινήτων που εφαρμόζουν οι Δ. Ο. Υ. Οι διατάξεις που διέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων είναι κατά βάση ο Ν. 1249/1982 με τις μετέπειτα τροποποιήσεις του.

Ο τρόπος εργασίας για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων είναι η συμπλήρωση των σχετικών εντύπων – φύλλων υπολογισμού :

- Έντυπο Ι μέχρι 5 για τα εντός σχεδίου πόλεως
- Έντυπο Κ1 μέχρι Κ9 για κτίρια εκτός σχεδίου πόλεως ή για ειδικές κατασκευές
- Τα έντυπα για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας της γης εκτός του σχεδίου της πόλεως ή οικισμών , που δεν έχουν ειδικούς όρους δόμησης .

Οι ναοί , ως ειδικές κατασκευές , θα αποτιμηθούν με το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

4.7 ΠΟΙΑ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΩΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αγαθά κοινής χρήσης ονομάζουμε τα περιουσιακά αγαθά που είναι στην διάθεση όλων των κατοίκων , των δημοσίων και γενικότερα όλου του πληθυσμού και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα από όλους¹ .

Κοινόχρηστοι χώροι είναι οι κάθε είδους δρόμοι , πλατείες , άλση και γενικά οι ελεύθεροι χώροι , οι οποίοι προσδιορίζονται για κοινή χρήση και καθορίζονται εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του οικισμού ή έχουν τεθεί σε κοινή χρήση με οποιοδήποτε άλλο νομικό τρόπο.

Για τον προσδιορισμό της κοινόχρηστης ακίνητης περιουσίας του Δήμου δεν απαιτείται η προσκόμιση τίτλων ιδιοκτησίας , αφού η κυριότητα του Δήμου επ' αυτής προκύπτει εκ του νόμου (σχέδιο πόλεως) .

1. Υ Π. Ε Σ. Δ. Δ. Α. , Ομάδα Διοίκησης Έργου , Οδηγός για την διενέργεια της Απογραφής Έναρξης , Φεβρουάριος 2001.

4. 8 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Η Απογραφή των κοινοχρήστων παγίων στοιχείων πρέπει να περιληφθεί στην έκθεση απογραφής σε ειδικό χώρο.

Η αξία των κοινοχρήστων θα περιλαμβάνει μόνο τις υπερκείμενες κατασκευές και όχι την αξία του ίδιου του εδάφους.

Τα πάγια αυτά που έχουν αποκτηθεί ή κατασκευαστεί μέχρι 31 /12 / 1987 θα αποκτηθούν με 1 δρχ (για απογραφή 31 / 12/ 1999).

Όσα έχουν αποκτηθεί από 1/1/1988 (για απογραφή 31/12/1999) θα αποτιμηθούν στο συνολικό κόστος κατασκευής τους , υποτιμημένο κατά 1/12 για κάθε έτος μέχρι 31/12/1999.

Τα ακίνητα που βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής τους θα αποτιμηθούν στο κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Η μέθοδος που θα ακολουθήσουμε για τον προσδιορισμό της αξίας των κοινοχρήστων χώρων είναι οι εξής :

- Θα καταγράψουμε τους κοινόχρηστους χώρους κατά κατηγορία (πλατείες , δρόμοι , πεζοδρόμια , δημοτικές μαρίνες κλπ.)
- Θα υπολογίσουμε το κόστος κατασκευής με στοιχεία από τους απολογισμούς του Δήμου των τελευταίων 12 ετών ή από τους φακέλους των έργων που τηρεί η τεχνική υπηρεσία. Από τους απολογισμούς θα βρούμε ανά έργο ότι έχει κατασκευαστεί. Σε περιπτώσεις που σε κάποιους κοινόχρηστους χώρους έχουν κατασκευαστεί έργα και στην συνέχεια έχουν ανακατασκευαστεί οι χώροι , θα υπολογίσουμε μόνο το τελευταίο κόστος. Επιπλέον , πρέπει να προσέξουμε την « κατάτμηση » που γίνεται στα έργα , με αποτέλεσμα για ένα έργο , να βρίσκουμε περισσότερους από έναν κωδικούς καταχωρημένους στον προϋπολογισμό. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να αθροίσουμε τα επιμέρους έργα και να τα εμφανίσουμε ενιαία ως ένα περιουσιακό στοιχείο. Ακόμα να προσέξουμε το σύνθετο φαινόμενο να εμφανίζονται σαν έργα διάφορες εργασίες συντήρησης . στην περίπτωση αυτή δεν πρέπει να επιβαρύνουμε το κόστος κατασκευής του κοινόχρηστου περιουσιακού στοιχείου με τις δαπάνες αυτές.
- Θα συμπεριλάβουμε στο κόστος κατασκευής των κοινοχρήστων περιουσιακών στοιχείων και την δαπάνη που κατέβαλε ο Δήμος για την απαλλοτρίωση των σχετικών χώρων.

4.9 ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Στην προσπάθεια καταγραφής των κοινοχρήστων χώρων έχουν δημιουργηθεί ερωτήματα. Στην συνέχεια παραθέτουμε μερικά από αυτά μαζί με προτάσεις για την επίλυσή τους :

◇ με πιο τρόπο θα καταγραφούν οι δρόμοι

Προτείνουμε την συγκεντρωτική καταγραφή του οδικού δικτύου , διότι θεωρούμε ότι η καταγραφή κάθε δρόμου χωριστά και η εμφάνισή του στο μητρώο παγίων είναι υπερβολή.

Στην περίπτωση αυτή το μητρώο παγίων θα αναφέρει έναν κωδικό για όλους τους δρόμους του Δήμου και θα γίνεται παραπομπή για αναλυτική αναφορά στο σχέδιο πόλεως. Στις περιπτώσεις « Καποδιστριακών » Δήμων υπάρχει η ευχέρεια να αναφερθεί χωριστά το δίκτυο κάθε δημοτικού διαμερίσματος.

Ως κόστος κατασκευής του οδικού δικτύου θα θεωρήσουμε την δαπάνη του Δήμου για κατασκευή νέων οδικών δικτύων την τελευταία 12ετία. Ως κόστος κατασκευής θεωρούμε την κατασκευή και την διάνοιξη του δικτύου , ενώ η δαπάνη για τη συντήρηση του δικτύου δεν θα τη συμπεριλάβουμε στο κόστος κατασκευής.

Τέλος , διευκρινίζουμε ότι , σε ένα έργο κατασκευής οδικού δικτύου εμπεριέχονται όλες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στον άξονα του δικτύου , εφόσον πλάτος δρόμων θεωρείται το κάθετο διάστημα μεταξύ των ρυμοτομικών γραμμών. Έτσι , στο κόστος του οδικού δικτύου θα συμπεριλάβουμε και την κατασκευή της νησίδας.

Το πρόβλημα που δημιουργείται στην περίπτωση της συγκεντρωτικής αναφοράς είναι το εξής :

Με την συγκεντρωτική αναφορά δεν έχουμε την ευχέρεια να εμφανίσουμε το αναλυτικό κόστος ανά έργο που πραγματοποιούμε.

Ενέργειες για την καταγραφή και αποτίμηση των κοινοχρήστων

1. Συγκρότηση ειδικής ομάδας Απογραφής με την συμμετοχή της τεχνικής υπηρεσίας και του νομικού του Δήμου.
2. Καταγραφή των κοινοχρήστων που αναφέρονται στα βιβλία περιουσίας.
3. Καταγραφή με βάση το σχέδιο πόλεως ή άλλα στοιχεία των κοινοχρήστων χώρων (πλατείες , άλση κλπ.).
4. Προσδιορισμός του κόστους κατασκευής των κοινοχρήστων , ανατρέχοντας στους ταμειακούς απολογισμούς της τελευταίας 12ετίας ή στους φακέλους των σχετικών έργων από την τεχνική υπηρεσία.
5. Καταχώρισή τους στο μητρώο παγίων.

4.10 Η ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ο τρόπος απογραφής προκύπτει από την εμπειρία των Δήμων οι οποίοι έχουν προχωρήσει σε απογραφή. Κάποιες παρατηρήσεις είναι οι εξής :

- ◆ Τα έπιπλα να καταγραφούν κατά χώρο. Δηλαδή , με το δελτίο της Απογραφής να απογράφονται πλήρως από αίθουσα σε αίθουσα όλα τα έπιπλα που υπάρχουν μέσα σε κάθε αίθουσα.
- ◆ Σελίδες Απογραφής κατά κατηγορία παγίου , όπου αυτό είναι εφικτό. Δηλαδή για κάθε κατηγορία παγίου , θα χρησιμοποιούμε ένα δελτίο Απογραφής.
- ◆ Για τα μεταφορικά μέσα μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα στοιχεία που υπάρχουν στα αρχεία του Δ. Σ. Α

4.11 Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΓΙΩΝ

Τα λοιπά πάγια στοιχεία πρέπει να απογραφούν στην τρέχουσα αξία τους. Η τρέχουσα αξία θα προσδιοριστεί με βάση την αξία κτήσης ή το κόστος κατασκευής και με βάση την ωφέλιμη ζωή τους.

Ως αξία κτήσης μπορεί να εκληφθεί η σημερινή αξία ενός καινούργιου παγίου , μειωμένη ανάλογα με την παλαιότητα και την τεχνολογική απαξίωσή του.

Αξιοποιώντας τη δυνατότητα που μας δίνει η νομοθεσία εφ' άπαξ απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων που το κόστος απόκτησής τους είναι μέχρι 200.000δρχ. συμπεριλαμβανομένου Φ. Π. Α, έχουμε τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε όλα αυτά τα στοιχεία αποσβεσμένα κατά μια δρχ.

Τα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να εμφανιστούν με :

- ⊕ Την αξία απόκτησής τους
- ⊕ Τις αποσβέσεις μέχρι 31/12
- ⊕ Την αναπόσβεστη αξία τους , από την εξίσωση

ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ – ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ = ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ

Η κτήσης στα μη πλήρως αποσβεσμένα περιουσιακά πάγια θα προσδιοριστεί με την αξία απόκτησης βάσει τιμολογίου αγοράς ή της αγοράς αξίας κατά το χρόνο απόκτησης ή βάσει βεβαίωσης της τεχνικής υπηρεσίας.

- ⊕ Στα ολοσχερώς αποσβεσμένα περιουσιακά πάγια θα προσδιοριστεί η αξία κτήσης μπορεί να προσδιοριστεί και κατά προσέγγιση , όταν η προσφυγή σε τιμολόγια αγοράς είναι για διάφορους λόγους ανέφικτη. Αυτό δεν θα επηρεάσει την περιουσιακή κατάσταση του Δήμου διότι η αναπόσβεστη αξία θα είναι 1 δρχ.

4.12 ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΟΙΠΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ως ειδικές κατηγορίες θεωρούμε συνήθως τις τεχνικές εγκαταστάσεις του Δήμου , όπως :

Νεκροταφεία

Οι Ο.Τ. Α έχουν την αρμοδιότητα της διοίκησης και της διαχείρισης όλων των κοιμητηρίων , όχι μόνον αυτών που ιδρύουν οι ίδιοι οι Δήμοι , αλλά όλων των άλλων που λειτουργούν ανεξάρτητα από τον τρόπο που αυτά ιδρύθηκαν. Τα εν λόγω καταγράφονται και αποτιμώνται ως εξής :

- ◆ Το γήπεδο με το σύστημα της αντικειμενικής αξίας.
- ◆ Ο ναός με το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού , εφ' όσον είναι εντός του νεκροταφείου και ανήκει στο Δήμο
- ◆ Οι κτιριακές εγκαταστάσεις με το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού
- ◆ Οι τάφοι δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Δήμου , κατασκευάζονται με τις δαπάνες της οικογένειας και καταστρέφονται συνήθως μετά τη παρέλευση του χρονικού διαστήματος ταφής (3 έτη)

Οι Γεωτρήσεις

Η κάθε γεώτρηση αποτελεί ένα ενιαίο περιουσιακό στοιχείο , συναποτελούμενο από επιμέρους στοιχεία. Εφ' όσον το μηχανογραφικό σύστημα επιτρέπει την ομαδοποίηση των παγίων , τότε μπορεί να καταγραφεί ξεχωριστά το κάθε επιμέρους βασικό στοιχείο που αποτελεί γεώτρηση και όλα αυτά μαζί να ενταχθούν σαν υποσύνολα του ενιαίου παγίου που αποτελούν την κάθε μια γεώτρηση.

Δίκτυο Ύδρευσης – Αποχέτευσης

Θα καταγραφεί το τμήμα του αποχετευτικού δικτύου που ανήκει στο Δήμο.

- ◆ Το δίκτυο να ανήκει στη ΔΕΥΑ. Στην περίπτωση αυτή δεν εμφανίζεται στη περιουσία του Δήμου
- ◆ Το δίκτυο να ανήκει στην ΕΥΔΑΠ και άλλες εταιρείες. Ο Δήμος δεν εμφανίζει περιουσιακό στοιχείο
- ◆ Τμήματα αποχετευτικού δικτύου και το δίκτυο ύδρευσης να είναι δημοτική περιουσία.

Οι ΧΥΤΑ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων)

Θα εμφανισθούν σαν ένα ενιαίο περιουσιακό στοιχείο συναποτελούμενο από επιμέρους εγκαταστάσεις , εξοπλισμό , κτίρια κλπ. Τα κάθε επιμέρους βασικό στοιχείο που αποτελεί τη γεώτρηση θα ενταχθεί σαν υποσύνολο του ενιαίου παγίου που αποτελεί ο ΧΥΤΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5⁰

ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δεν θεωρούμε πως χρειάζεται να αναμασήσουμε τους λόγους που επιβάλλουν την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος για την παρακολούθηση των οικονομικών των Δήμων. Θα πρέπει ωστόσο όμως να αναφέρουμε τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εμφανίζονται στην πορεία εφαρμογής, όπως αυτά έχουν διαπιστωθεί και μέσα από ένα κύκλο σεμιναρίων του ΕΚΔΔ και ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α σε 13 περιφέρειες σε όλη τη χώρα, με την συμμετοχή 400 περίπου οικονομικών στελεχών των Δήμων. Πιο συγκεκριμένα :

5.1 Η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ Ο. Τ. Α

1. **Αναγκαιότητα εφαρμογής :** εκτιμάται πως η εφαρμογή της διπλογραφίας στην παρακολούθηση των οικονομικών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχει γίνει πλήρως κατανοητή. Η επικέντρωση του θέματος στην υποχρεωτική εφαρμογή από 1/1/2000 αδυνατίζει την όλη προσπάθεια και δεν δίνει τις διαστάσεις του όλου έργου. Δεν θα το εφαρμόσουμε γιατί είναι υποχρεωτικό, αλλά γιατί είναι αναγκαίο. Ακόμη πρέπει να κατανοηθεί πως η εφαρμογή του συστήματος δεν είναι, απλά η προμήθεια λογισμικού αλλά ένα συνολικό έργο που απαιτεί υποδομή, μεταφορά γνώσης για την λογιστική αλλά και τομές στην διαχείριση των οικονομικών των Δήμων (ολοκληρωμένη τήρηση των θετικών στοιχείων του Δημοσίου λογιστικού, όπως η διαχείριση του υλικού με οργανωμένες αποθήκες για την παρακολούθηση του ουσιαστικού κόστους των υπηρεσιών και των έργων, η άμεση συγκέντρωση των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων με την άμεση καταχώριση των παραστατικών στο σύστημα της οικονομικής διαχείρισης, η καταγραφή και η απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης των Δήμων, η έγκαιρη απεικόνιση των βεβαιωμένων εσόδων αλλά και η ολοκληρωμένη τήρηση των διαδικασιών που ορίζει το δημόσιο λογιστικό).
2. **Η αντιμετώπιση ενδοιασμών που δημιουργούν στασιμότητα στην εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος :**
 - 2.1 **Η αναγκαιότητα της διαμόρφωσης ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος που θα προκύπτει από την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος :** χρειάζεται να κατανοηθεί πως ο ετήσιος ταμειακός απολογισμός δεν δίνει την δυνατότητα εξαγωγής ουσιαστικών οικονομικών στοιχείων για την παραπέρα διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής του Δήμου.

Το οικονομικό αποτέλεσμα - και ιδιαίτερα η παρακολούθηση του κόστους σε συσχετισμό με το αντίστοιχο έσοδο - μπορεί να βοηθήσει στην διαμόρφωση ολοκληρωμένης οικονομικής (και όχι μόνο) πολιτικής στην κατεύθυνση παραγωγής δημοτικού κοινωνικού έργου. Δεν μιλάμε για μετατροπή του Δήμου σε ΑΕ αλλά για προσδιορισμό της άριστης σχέσης κόστους προς προσφερόμενο κοινωνικό έργο.

2.2 Εάν η εφαρμογή του Διπλογραφικού δημιουργεί προβλήματα στην ευελιξία της οικονομικής διαχείρισης στον Δήμο. Τα θέματα που έχουν παρουσιαστεί σε συζητήσεις είναι τα τυχόν προβλήματα γραφειοκρατίας που μπορεί να δημιουργηθούν ή τυχόν προβλήματα στην διαδικασία άμεσης προμήθειας σε έκτακτες ανάγκες κλπ. Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσουμε πως δεν είναι το διπλογραφικό που θα δημιουργήσει προβλήματα δυσκινησίας , απεναντίας μπορεί να προσφέρει ευελιξία μέσα από την άμεση γνώση της οικονομικής κατάστασης και ιδιαίτερα των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων του Δήμου.

2.3 Πιθανές τριβές που Δημιουργούνται :

Οι αλλαγές που επιφέρει το σύστημα πρέπει να αντιμετωπίζονται δημιουργικά , χωρίς « αναστατώσεις » στην λειτουργία των υπηρεσιών. Τυχόν αναστολές που δημιουργούνται από το « άγνωστο » του έργου πρέπει να αντιμετωπίζονται από τις Διοικήσεις των Δήμων με σχεδιασμό και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Η άμεση ενημέρωση του ανώτερου διοικητικού προσωπικού του Δήμου για την εφαρμογή του διπλογραφικού θεωρείται αναγκαία.

5.2 ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σε προηγούμενη ενότητα αναλύσαμε τα βήματα που απαιτούνται για την δημιουργία προϋποθέσεων ώστε να μπορέσει ο Δήμος να εφαρμόσει το σύστημα. Η γνώση των βημάτων υλοποίησης θεωρείται αναγκαία για τον σχεδιασμό υλοποίησης του έργου :

- 1. Διάγνωση της υπάρχουσας κατάστασης.** Χρειάζεται να γίνει καταγραφή της συγκεκριμένης κατάστασης ανά Δήμο , των αναγκών σε έμφυχο και υλικό δυναμικό , του τρόπου εφαρμογής , σχεδιασμός των απαραίτητων ενεργειών και συνεχής επίλυση των δυσκολιών εφαρμογής. Η Διοίκηση του Δήμου πρέπει να αντιμετωπίσει σαν έργο την εφαρμογή και μάλιστα αρκετά πολύπλοκο και να παίρνει τα απαραίτητα μέτρα « ξεμπλοκαρίσματος » όταν διαπιστώνεται ότι η εφαρμογή κάνει « κοιλιά ».
- 2. Εκπαίδευση.** Ένα πρώτο μέτρο είναι η γνώση λειτουργίας της Διπλογραφικής μεθόδου. Χρειάζεται να συνεχιστούν τα σεμινάρια του ΕΚΔΔ και να γνωρίζουν αιρετοί και υπηρεσιακοί παράγοντες για το μέγεθος του έργου , τις διαστάσεις του και τα βήματα εφαρμογής .

3. **Συγκρότηση Λογιστικού Σχεδίου.** Πρέπει το λογιστικό σχέδιο του ΠΔ 315/99 να εξειδικεύεται ανά Δήμο για να μπορεί να δίνει τις αναγκαίες πληροφορίες που χρειάζεται η Διοίκηση του. Στην προσπάθεια αυτή χρειάζεται να εξετάζεται και διάρθρωση.
4. **Απογραφή Έναρξης.** Διαμόρφωση του « ισολογισμού έναρξης » με αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης που προηγείται της εφαρμογής του Διπλογραφικού.
5. **Μηχανοργάνωση.** Γίνεται κατανοητό ότι χωρίς αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας των πληροφοριακών συστημάτων δεν μπορούμε να μιλάμε για εφαρμογή του Διπλογραφικού. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να προχωρήσει γρήγορα η προμήθεια του soft-hardware.
6. **Οργάνωση Αποθηκών.** Η πληροφορία και ο έλεγχος της διαχείρισης των υλικών είναι από τα πρώτα μέτρα που πρέπει να πάρει ο Δήμος, ειδικά στις περιπτώσεις των Δήμων που υποχρεούνται σε εφαρμογή της αναλυτικής λογιστικής από 1/1/2001. Η οργάνωση των αποθηκών είναι μια διαδικασία επίπονη που χρειάζεται να αλλάξει μεθόδους και λογικές στη διαχείριση του υλικού.
7. **Μέτρα Διοικητικής Οργάνωσης για την λειτουργία του συστήματος.** Απαιτούνται μέτρα όπως :
 - Τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται κατά τις φάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού (πχ. Τήρηση της έκθεσης ανάληψης δαπάνης)
 - Συγκρότηση ταμειακών υπηρεσιών
 - Διαδικασίες άμεσης συγκέντρωσης και καταχώρισης των παραστατικών των δαπανών (όχι πια σε τσέπες και σε συρτάρια).

5.3 ΤΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

Από τα μέχρι σήμερα σεμινάρια του ΕΚΔΔ τονίζεται η ανάγκη ενημέρωσης των αιρετών για το σύνολο του έργου , των προϋποθέσεων και της βοήθειας που πρέπει να δώσει προς τις υπηρεσίες για να γίνει δυνατή η υλοποίησή του. Οι προτροπές των συμμετασχόντων ήταν πως τα βήματα υλοποίησης πρέπει να τα πληροφορηθούν οι αιρετοί , οι οποίοι πρέπει να βοηθήσουν στην υλοποίησή τους.

1. Προϋποθέσεις εφαρμογής:

- 1.1. Ταυτόχρονη λειτουργία δημοσίου λογιστικού και διπλογραφικού συστήματος.** Χρειάζεται να διευκρινιστεί ότι δεν καταργείται το δημόσιο λογιστικό – κύρια ως προς τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού – εσόδων , προμηθειών , έργων κλπ. – αλλά για ένα χρονικό διάστημα θα συνυπάρχει με το διπλογραφικό , μέχρι την απονέκρωση της απλογραφικής μορφής λογιστικής απεικόνισης.
- 1.2. Η ύπαρξη ειδικευμένου προσωπικού.** Τονίζεται η ανάγκη αξιοποίησης του όποιου επιστημονικού δυναμικού (οικονομολόγοι , νέοι « καποδιστριακοί » οικονομολόγοι , αλλά και τυχόν συνάδελφοι με εμπειρία στο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα) υπάρχει στον Δήμο. Παραπέρα διαπιστώνεται η ανάγκη πρόσληψης ειδικευμένου προσωπικού.
- 1.3. Το μέγεθος του Δήμου.** Εκτιμάται ότι ανάλογα με το μέγεθος του Δήμου τα έντονα προβλήματα παρουσιάζονται στους νεοσύστατους Δήμους που είναι συνήθως και ανοργάνωτοι , αλλά και στους μεγάλους όπου η « κατάτμηση » των υπηρεσιακών αντικειμένων δημιουργεί προβλήματα συνοχής των οικονομικών υπηρεσιών , πράγμα που η εφαρμογή του διπλογραφικού έρχεται εξ αντικειμένου να « ενοποιήσει ».
- 1.4. Το επίπεδο μηχανοργάνωσης.** Τονίζεται ότι το διπλογραφικό χωρίς μηχανογράφηση των οικονομικών υπηρεσιών είναι αδιανόητο και εκ τούτου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της προμήθειας soft-hardware.
- 1.5. Το επίπεδο οργάνωσης των οικονομικών υπηρεσιών και η τήρηση των διαδικασιών στο επίπεδο της οικονομικής λειτουργίας** (όσο πιο ολοκληρωμένα τηρούνται οι διαδικασίες αυτές , τόσο πιο γρήγορα θα προχωρήσει ο Δήμος στην υλοποίηση της εφαρμογής του διπλογραφικού)

2. **Συγκρότηση ομάδας εφαρμογής.** (θα πρέπει να τονιστεί ότι η εφαρμογή του συστήματος δεν θα γίνεται από όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό στις οικονομικές υπηρεσίες αλλά από μια , σχετικά μικρή , « ομάδα διπλογραφικού » , η οποία θα αναλάβει την υλοποίηση , τον έλεγχο και την διεκπεραίωση των υποχρεώσεων του νέου λογιστικού συστήματος,. Η ομάδα αυτή θα είναι το πιθανά μελλοντικό γραφείο ή τμήμα του Διπλογραφικού στον Δήμο. Με τον τρόπο αυτό δεν θα « αναστατωθούν » οι υπηρεσίες).

3. **Τα θέματα της εκπαίδευσης και η συμμετοχή των υπαλλήλων στα σεμινάρια.** θα πρέπει να τονιστεί η σημασία της εκπαίδευσης , οι αντικειμενικές αδυναμίες των φορέων εκπαίδευσης και η ανταπόκριση που πρέπει να υπάρχει εκ μέρους των Δήμων στη συμμετοχή των σεμιναρίων.

3.1 περιπτώσεις που στέλνονται στα σεμινάρια μη σχετικοί υπάλληλοι.

4. **Αναδιάρθρωση τομέων των οικονομικών υπηρεσιών** (να τονιστεί , αφού αποδειχτεί , ότι χρειάζεται κάποια τμήματα των οικονομικών υπηρεσιών να αποκτήσουν πιο ουσιαστικό και σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή του διπλογραφικού).

4.1 γραφείο προμηθειών

4.2 αποθήκες

5. **Οργάνωση της απογραφής.** Χρειάζεται να δοθεί βοήθεια από τις διοικήσεις των Δήμων στην καταγραφή και αποτίμηση της περιουσιακής κατάστασης του Δήμου προς τις υπηρεσίες – η απογραφή είναι υπόθεση όλου του δυναμικού του Δήμου και όχι μόνο της επιτροπής.

5.1 **Συγκρότηση επιτροπής απογραφής και σύνθεση της επιτροπής** (επειδή δεν προβλέπεται η σύνθεσή της από το ΠΔ 315/99 , χρειάζεται να δοθούν κατευθύνσεις στην σύνθεση και τον συλλογικό τρόπο συγκρότησής της. Από τα σεμινάρια του ΕΚΔΔ και του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α έχουν δοθεί κατευθύνσεις για την σύνθεση της επιτροπής απογραφής και του ρόλου της.

5.2 **Η ύπαρξη ειδικών για νομικά θέματα.** Η παρουσία πολλών θεμάτων που απαιτούν νομική κάλυψη κάνει επιτακτική την ανάγκη παρουσίας νομικού.

5.3 **Η ύπαρξη ειδικών για τεχνικά θέματα.** Η συμμετοχή τεχνικών είναι καθοριστική στην καταγραφή και αποτίμηση της ακίνητης περιουσίας , των κοινοχρήστων χώρων καθώς και στην εκτίμηση της αξίας ειδικών κατασκευαστικών περιουσιακών στοιχείων και μηχανολογικού εξοπλισμού.

5.4 **Τα θέματα της περιουσίας.** Χρειάζονται διευκρινήσεις σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις για την ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων όπου απαιτείται η βοήθεια των αιρετών (ιδιαίτερα « παλαιών » αιρετών που γνωρίζουν « πρόσωπα και πράγματα »).

6. **Σύσταση ταμειακής υπηρεσίας.** (πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες σύστασης ταμειακών υπηρεσιών στους ΟΤΑ που είναι υπόχρεοι στην εφαρμογή του συστήματος).
7. **Οργάνωση και λειτουργία αποθηκών.** Η Διοίκηση του Δήμου μπορεί να βοηθήσει τις υπηρεσίες με πρακτικό τρόπο να επιλύσουν τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα (χώροι , διαμορφώσεις , απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό κλπ.).

5.4 ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- ◆ **Πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού** (αναφέρετε παραπάνω και κρίνετε πως πρέπει να δοθούν κατευθύνσεις)
- ◆ **Η εξωτερική βοήθεια στον Δήμο από ελεύθερο επαγγελματία ή οργανωμένο γραφείο.** Επειδή αρκετοί Δήμοι έχουν προσανατολιστεί στην συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες πρέπει να προσδιοριστεί το πλαίσιο αυτής της συνεργασίας.
 - **Τι είδους βοήθεια χρειάζεται ο Δήμος** (όχι υποκατάσταση των υπηρεσιών αλλά βοήθεια για την « εσωτερίκευση » της εμπειρίας στο δυναμικό του Δήμου).
 - **Τι πρέπει να προσέξουν οι Δήμοι στις συμβάσεις.**(επειδή οι Δήμοι της περιφέρειας – κύρια – δεν γνωρίζουν την βοήθεια που θα απαιτήσουν πρέπει να δοθεί σχέδιο – υπόδειγμα για το τι θα ζητήσουν):
 - Μεταφορά γνώσης της διπλογραφίας με συστηματική και πρακτική εκπαίδευση.
 - Βοήθεια στην οργάνωση της απογραφής και της εκτίμησης της περιουσιακής κατάστασης του Δήμου.
 - Βοήθεια στην οργανωτική συγκρότηση των υπηρεσιών για την συγκέντρωση και παρακολούθηση των οικονομικών στοιχείων (παραστατικά κλπ.).
 - Βοήθεια στην παρακολούθηση της διαχείρισης των υλικών των Δήμων (αποθήκες)
 - Βοήθεια στην λογιστική παραμετροποίηση του λογισμικού για να παράγει τις απαραίτητες οικονομικές πληροφορίες μέσω των λογαριασμών του διπλογραφικού.
 - Συγκρότηση του λογιστικού σχεδίου για τον συγκεκριμένο Δήμο και την διασύνδεσή του με τον προϋπολογισμό του Δήμου (αντιστοίχιση λογαριασμών κλπ.) .
 - Σχεδιασμός της κοστολογικής διάρθρωσης του Δήμου και διαμόρφωση της τήρησης της αναλυτικής λογιστικής για τους Δήμους που υποχρεούνται από 1/1/2001 να την τηρούν.

◆ **Τέλος θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ορισμένα θέματα διοικητικής και λογιστικής φύσης που δημιουργούνται , όπως :**

- Η θεσμοθέτηση τρόπου δημιουργίας προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων γιατί θα δημιουργηθούν προβλήματα με τη δημοσίευση των πρώτων ισολογισμών των Δήμων.
- Το θέμα της υπογραφής των οικονομικών καταστάσεων και του ελέγχου τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στου ΟΤΑ Α' βαθμού γεννήθηκε με σκοπό να συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της Οικονομικής Διαχείρισης αυτών και να λειτουργήσει θετικά σε μια σειρά από θέματα όπως :

- ⇒ Στην διαφάνεια της οικονομικής διαχείρισης των ΟΤΑ
- ⇒ Στην ενημέρωση των πολιτών και στη διεύρυνση της συναίνεσης
- ⇒ Στην τεκμηρίωση των αποφάσεων των αιρετών και κατά συνέπεια στην αποτελεσματικότερη χρήση των δημοσίων πόρων
- ⇒ Στην αξιοποίηση της περιουσίας που διαθέτουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και
- ⇒ Τέλος , στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών , μέσω της καταλυτικής δράσης και ισχυρής και σύγχρονης τοπικής αυτοδιοίκησης , με μοναδικό στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω , είναι η αναβάθμιση του ρόλου των δημοτικών υπηρεσιών. Αναβάθμιση που θα έρθει κυρίως μέσω της απόκτησης της απαραίτητης γνώσης και εκείνων των δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες , τόσο για την κατοχύρωση και βελτίωση της θέσης των εργαζομένων , όσο και για την ανάπτυξη του οργανισμού και της κοινωνίας που κάθε ένας τους υπηρετεί.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εν κατακλείδι , προκειμένου να ανταπεξέλθουμε στις νέες προκλήσεις του τόπου μας και να καταστήσουμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση μοχλό ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο , κρίνεται απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός των οικονομικών λειτουργιών της. Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή του Λογιστικού Συστήματος στους ΟΤΑ Α' βαθμού. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να επιτύχει το στόχο της διότι έχει κατανοήσει τη σημαντικότητα , την αναγκαιότητα και τα πλεονεκτήματα του Διπλογραφικού.

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ

- Ο. Τ. Α: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Π. Δ. : Προεδρικό Διάταγμα
- Φ. Ε. Κ. : Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
- ΥΠ. ΕΣ. Δ. Δ. Α : Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- Ο. Δ. Ε : Ομάδα Διοίκησης Έργου
- Ν. Π. Δ. Δ : Νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
- Κ. Λ. Σ : Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο
- Δ. Κ. Κ : Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
- Δ. Ο. Υ : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
- Δ. Σ. : Δημοτικό Συμβούλιο
- Φ. Π. Α : Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
- Ε. Α. Δ. : Έκθεση Ανάλυσης Δαπάνης
- Ε. Κ. Δ. Δ : Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης
- Ι. Κ. Α. : Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Η/ Υ : Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Ε. Σ. Υ. Λ : Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής
- Δ. Ε. Υ. Α : Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
- Ε. Υ. Δ. Α.. Π : Εταιρία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
- Χ. Υ. Τ. Α: Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων
- Ε. Ε. Τ. Α. Α : Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
- Δ. Σ. Α : Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών
- Κ. Α. Π : Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας
- Ε. Σ. Υ. Ε : Εθνική Υπηρεσία Ελλάδος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ◆ Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης , Ομάδα Διοίκησης Έργου « Οδηγός για την βήμα – βήμα Εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Δήμους », Οκτώβριος 2000.
- ◆ Στέλιος Καραγιάνης , « Το οικονομικό διαχειριστικό Λογιστικό Σύστημα των Δήμων », Εκδόσεις Γ.Μ. Καραναστάση , Αθήνα 2002.
- ◆ Σ. Καραγιάνης « Ο. Τ. Α από το Δημόσιο Λογιστικό στο Διπλογραφικό » ,1999
- ◆ Πηγές : Στέλιος Καραγιάνης «Σημειώσεις για την Απογραφή Έναρξης του Δήμου »
- ◆ Ε. Λ. Κ. Ε. Π. Α « Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο » , Αθήνα 1987
- ◆ INTERNET : www.edexy.gr
- ◆ INTERNET : [www.ypes / diplografiko](http://www.ypes/diplografiko)
- ◆ Πηγές : Σημειώσεις από τον Ο. Τ. Α του Δήμου Αγρινίου